

DARBININKAS

Vol. LXXXIV, Nr. 3
Sausis - January 15, 1999 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Sausio 12-13 dienomis Lietuvoje lankėsi penkių asmenų Šiaurės Tarybos delegacija, vadovaujama Šiaurės Tarybos prezidentės Gun Helsvik.

- Sausio 9 d. Vilniuje vyko negausios ir praktiškai jokios politinės įtakos šalyje neturinčios Lietuvos socialistų partijos (LSP) tarybos išplėstinis posėdis. Posėdyje, pasak LSP valdybos pranešimo spaudai, aptarta dabartinė Lietuvos politinė situacija ir šios partijos įsijungimas į negausias politines organizacijas vienijančią koaliciją "Už teisingą Lietuvą". 1995 metų rugsėjį įregistruota LSP yra nedidelė, kraštutinių kairiųjų pažiūrų visuomeninė politinė organizacija, turinti apie 600 narių. Šiai partijai vadovauja buvęs Seimo narys Mindaugas Stakvilevičius. LSP šiuo metu neturi nė vieno savo atstovo Seime. 1996 metais vykusių parlamento rinkimų proporcinėje dalyje ši partija surinko tik 0,73 proc. rinkėjų balsų.

- Dvi dešimtys Lietuvos maisto pramonės įmonių demonstruos savo produkciją sausio 31 d. Dubajuje (Jungtiniai Arabų Emyratai) prasidėsiančioje tarptautinėje parodoje "Gulf Food-99". Į šią parodą bus nuvežta įvairių rūšių fermentinių sūrių, liesų ir riebių pieno miltelių, sviesto, pieno konservų. Lietuvos maisto pramonės įmonės pateiks įvairius konditerinius gaminius - saldinius, tradicinius šakočius.

- Lietuva oficialiai pareiškė manant, kad Latvijos ketinimai sukelti "kiaulių karą" - apriboti kiaulių ir kiaulienos gaminių importą - pažeidžia Baltijos šalių sutartį dėl laisvosios prekybos žemės ūkio produktais. Užsienio reikalų viceministras Algimantas Rimkūnas sausio 7 d. Vilniuje susitiko su Latvijos laikinąja reikalų patikėtine Vilniuje Ilona Kirule ir įteikė notą, reiškiančią oficialią poziciją dėl Latvijos Vyriausybės parengto ir parlamentui pateikto projekto, pagal kurį tarifinės kvotos ir maitinimo mokesčiai už viršytas kvotas būtų įvedami gyvoms kiaulėms ir kiaulienos gaminiams, importuojamiems iš Lietuvos į Latviją.

- Dailiosios keramikos gamykla "Jiesia" vis daugiau užsakymų sulaukia iš pasiturinčių lietuvių, užsisakančių individualius, prašmatnius bei brangiai kainuojančius servizus, kuriuos pritaiko prie būsto interjero, baldų ar užuolaidų. Be to, "Jiesia" pagal specialius užsakymus gamina porceliano indus bankams, ambasadoms ar kitoms vyriausybėms įstaigoms. Tokie užsakymai labai skiriasi nuo verslo žmonių pateikiamų užsakymų, nes paprastai tiek Lietuvos ambasadoms, tiek kitos valstybinės įstaigos stengiasi sukomplektuoti serijinės gamybos gaminius, kad tai atitiktų protokolo reikalavimus, bet kainuotų kuo pigiau. Tuo tarpu verslininkai dėl kainos nesidera, kartais patys bando kurti servizo papuošimus, mokėdami už tokius nestandartinius servizus apie 10 tūkstančių litų.

IŠEIVIJOS LIETUVĖ TAPO PREZIDENTO KONSULTANTE

Nuo sausio 7 d. Prezidento Valdo Adamkaus konsultante socialiniais klausimais pradėjo dirbti išeivijos lietuvė, Washingtono urbanistikos instituto vyresnioji bendradarbė Skirmantė Kondratienė. Istorijos ir verslo administravimo magistrės laipsnius turinti konsultantė yra patyrusi socialinės politikos analitikė ir programų vadybininkė, dirbanti socialinės rūpybos politikos, skurdo ir bendruomenės plėtros srityse. S.Kondratienė yra buvusi JAV Urbanistikos departamento viceministrė bei vadovavo nacionalinėms maisto programoms

JAV Žemės ūkio departamente. 1992 metais už nuopelnus tobulinant benamių programas S.Kondratienė pagerbta JAV Urbanistikos departamento "Aukšinio erelio" apdovanojimu. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę S.Kondratienė nemažai dirbo su Lietuvos nevyriausybišomis organizacijomis. Dabar ji Washingtono urbanistikos institute dirba įgyvendinant projektą "Naujojo federalizmo vertinimas", todėl Prezidentą konsultuos tik kartais atvykdamą į Vilnių. Neseniai pasirašytu dekretu Prezidentas V.Adamkus yra paskyręs S.Kon-

dratienę į Nacionalinį Kopenhagos socialinės deklaracijos įgyvendinimo komitetą, kuris, be kita ko, rengs Valstybinę skurdo įveikimo programą. S.Kondratienė atliks tarpininkės vaidmenį tarp šio komiteto ir Prezidentūros. Ji taip pat konsultuos valstybės vadovą įvairiais socialinės rūpybos klausimais. S.Kondratienė Prezidento konsultante dirbs visuomeniniais pagrindais, negaudama už tai tarnybinio atlyginimo. Tokiu pat būdu Prezidento patarėjais dirba Raimundas Mieželis ir Elena Leontjeva, konsultantu - Julius Šmulskštys. ELTA

BALTBAT ŠIMET ATLIKS TRIS SVARBIAUSIUS UŽDAVINIUS

Baltijos taikos palaikymo batalionas (BALTBAT) šimt planuoja atlikti tris svarbius uždavinius - toliau dalyvauti taikos palaikymo misijoje Bosnijoje, pertvarkyti bataliono struktūrą ir surengti dvi lauko pratybas.

Tai pranešė bataliono vadas, Latvijos savanoriškosios kariuomenės pulkininkas leitenantas Guntis Porietis.

Nuo praėjusio rudens BALTBATO kariai dalyvauja taikos palaikymo pajėgų Bosnijoje (SFOR) misijoje, ir šimt misija bus tęsiama. Pavasarį kariai bus pakeisti, nuo tada Bosnijoje

tarnaus daugiausia lietuviai.

Dabar šiame regione tarnauja BALTBATO estų ir lietuvių kuopos bei 30 Latvijos karių.

BALTBATO taikos misija Bosnijoje bus tęsiama ir rudenį, tada ten atvyks 150 karių iš Latvijos.

Pasak G. Poriečio, antrasis svarbus uždavinys bus pertvarkyti bataliono struktūrą iš JT pajėgų junginio į taktinę pėstininkų dalį. Tai reiškia, kad bataliono kariams nebereikės padėti teikti humanitarinę pagalbą, įrengti stovyklas pabėgėliams, o jie galės dalyvauti kovos operacijose.

Toks kovinis batalionas taps kovine baze trims kitiems Baltijos šalių junginiams, kurių atstovai galės įgyti batalione taktinių žinių, kad vėliau jas panaudotų savo karinėse dalyse.

Trečiasis svarbus uždavinys - surengti dvi mokomąsias lauko stovyklas. Pavasarį viena jų numatyta Lietuvoje, o žiemą - Estijoje netoli Paldiskio.

BALTBATE dabar tarnauja 640 karių. Junginį pertvarkyti į kovinę dalį padeda kai kurių Vakarų šalių, daugiausia Skandinavijos, specialistai.

LAIKAS

džiais, tarsi nieko nesiskyrė nuo kitų jo bendražygių, tad, pasakojant apie vieną asmenybę, knygoje siekiama parodyti brutaliai pamintą vienos kartos gyvenimą, to laikotarpio atmosferą.

ELTA

PO KARO BUVO KARAS

Kukliu bandymu šių dienų skaitytojams atskleisti dvasinį partizanų pasaulį Nijolė Gaškaitė-Žemaitienė vadina savo naują knygą "Žuvusiųjų prezidentas". Ši knyga kartu su Edmundo Zubavičiaus dokumentiniu filmu "Karas po karą" sausio mėn. Vilniuje buvo pristatyta visuomenei. Pradėdamas Laisvės kovų minėjimo metus, pristatymą Vilniaus savivaldybės Didžiojoje salėje surengė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Lietuvos Seimo nutarimu 1999-ieji metai paskelbti Laisvės kovų minėjimo metais. Knygos "Žuvusiųjų prezidentas" paantraštė skelbia, jog tai - Jono Žemaičio

biografija. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininko Jono Žemaičio likimas, autorės žo-

KALĖDŲ IŠVAKARĖSE DEŠIMTIES VYRŲ ŽŪTIS

Gruodžio 22 d. sunkvežimis, kuriuo iš darbo miške į Kuršėnus grįžo penkiolika vyrų, nuvirtė nuo tilto į Ventos upę. Penkiems vyrams pavyko išsigelbėti, tarp jų ir sunkvežimį vairavusiam neblaiviam medkirkiui darbdaviui Stasiui Aleknai. Dauguma žuvusiųjų buvo jauni

vyrų iš Kuršėnų ir Romučių kaimo. Našlaičiais liko septyni vaikai. Rajono vadovai rūpinosi žuvusiųjų laidotuvenimis, skyrė didžiausias numatytas pašalpas jų artimiesiems. Sunkvežimį vairavusiam medkirkiui darbdaviui iškelta baudžiamoji byla. LR

PRISIEKĖ NAUJAS LIETUVOS MINISTRŲ KABINETO NARYS

Prisieikia naujasis Lietuvos Susisiekimo ministras Rimantas Didžiokas ELTA nuotr.

Sausio 7 d. Seimo plenariame posėdyje prisiekė naujasis šalies susisiekimo ministras Rimantas Didžiokas. Jo priesaiką priėmė Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis. Iškilmingoje ceremonijoje dalyvavo Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus. Seimo nariai pasveikino ministru tapusį savo

kolegą, 45 metų Seimo narį konservatorių R.Didžioką, kuris po priesaikos pradeda eiti savo pareigas. Susisiekimo ministro postas buvo laisvas nuo praėjusio lapkričio vidurio, kai iš šių pareigų buvo atleistas tarnybinių etiką pažeidęs Algis Žvaliauskas.

ELTA

LIETUVOS SEIMAS KREIPĖSI Į RUSIJOS VALSTYBĖS DŪMĄ

Sausio 7 d. Lietuvos Seimas kreipėsi į Rusijos Federacijos Valstybės Dūmą, reikšdamas savo draugiškus jausmus rusų tautai ir jos išrinktai Rusijos Valstybės Dūmai bei pasveikindamas su stačiatikių Kalėdomis ir Naujaisiais metais. "Testiprėja tarp mūsų abipusio supratimo ir geros kaimynystės dvasia", - sakoma kreipimesi, kurio projektą parengė Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis. Tačiau priimtame dokumente apgailestaujama ir dėl aštrėjančios Rusijos diplomatijos linijos visada draugiškos Lietuvos atžvilgiu, ir dėl Rusijos kovi-

nių junginių grupuotės "Baltijos kryptimi" sukūrimo. "Bandymai sukurti iš mūsų dirbtiną "priešo įvaizdį" neturi jokio pagrindo", - pažymėjo Lietuvos Seimas. Parlamentarai tikisi, kad Dūma pataisys 1993-ųjų metų įstatymą dėl rusų karių, dalyvaujančių ginkluotose konfliktuose Baltijos šalyse, socialinių garantijų. "Nereikia projektuoti tokių konfliktų. Mes galime padaryti ir padarykime viską, kad tautos gyventų ir dirbuotų, si draugiškumo ir saugumo atmosferoje", - skelbia kreipimasis.

ELTA

SU PREZIDENTU - APIE AMBASADORIŲ PERMAINAS

Sausio 7 d. Prezidentas Valdas Adamkus su užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu aptarė planus, pagal kuriuos šiemet bus keičiama dalis ambasadorių užsienio valstybėse ir tarptautinėse organizacijose. Po beveik valandą užtrukusio susitikimo A.Saudargas sakė žurnalistams informavęs valstybės vadovą apie šių metų planus keisti ambasadorius, kurie dirba jau daugiau kaip trejus metus. "Jau atėjo laikas keisti ankščiau nei 1996 metais dirbti pradėjusius ambasadorius", - sakė A.Saudargas. Tokių diplomatinių atstovų užsienio valstybėse ir tarptautinėse organizacijose yra daugiau kaip dešimt. Tai - ambasadoriai Rusijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Ispanijoje, Danijoje, Italijoje, Venesueloje, taip pat Jungtinėse Tautose ir Europos Taryboje. Daugiau kaip trejus metus dirba ir ambasadorius prie Šventojo Sosto Kazys Lozoraitis bei Lietuvos atstovė UNESCO Ugnė Karvelis. Tačiau jie kol kas liks savo postuose, nes, pasak A.Saudargos, "turi ypatingus įgaliojimus". Ministras pripažino, kad kai kurių ambasadorių keitimo planai iš praėjusių metų perkelti į šiuos. "Ambasadorius Rusijoje Romualdas Kozyrovičius nepakeistas dėl to, kad šiuo metu rengia Ministro Pirmininko Gedimino Vagnoriaus vizitą į Maskvą, o nuolatinis atstovas

Europos Taryboje Aurimas Taurantas - sausio pabaigoje numatyta Prezidento apsilankymą Strasbūre, šio organizacijos būstinėje", - teigė A.Saudargas, pridūręs, kad Premjero vizito į Rusiją data dar nežinoma. Paklaustas, ar nesunku ieškoti patyrusių žmonių atsakingoms diplomatinėms pareigoms užimti, užsienio reikalų ministras sakė: "Reikia pripažinti, kad nėra labai lengva rasti žmonių, svarbias valstybes - Vokietiją, Rusiją, Lenkiją. Tačiau kas ieško, tas randa". Pagal galiojančius įstatymus ambasadoriai skiriami ir atleidžiami Prezidento dekretu Vyriausybei pasiūlius. Be to, ambasadorių kandidatūros paprastai aptariamos Seimo Užsienio reikalų komitete.

ELTA

Kol kas negausų Lietuvos teisėsaugos atašė sąrašą netrukus papildys du nauji pareigūnai. Sausio 6 d. Vyriausybė nutarė teisėsaugos atašė pareigybę įsteigti Lietuvos diplomatinėse atstovybėse Lenkijoje bei Latvijoje. Šiuo metu Lietuva turi savo ryšių pareigūnus, arba teisėsaugos atašė Europos Sąjungoje ir Baltarusijoje. Briuselyje mūsų šaliai atstovauja Aurelijus Racevičius, o Minske - Jonas Bartkevičius.

1991 m. sausio 13-oji Vilniuje. Parlamento gynyba

V. Kelero nuotr.

Almos Adamkienės rūpestis Lietuvos vaikais

Nors dar metai nesuėjo nuo p. Almos Adamkienės išvykimo į Lietuvą, bet ji jau daug pasidarbavo vaikų globos srityje. Apie jos dėmesį ir rūpestį Lietuvos vaikais jau esame skaitę. Lietuvos ir užsienio lietuvių spaudoje (prezidentūros kieme buvo surengta Atvelykio šventė Vilniaus miesto ir rajono vaikų namų auklėtiniams; Panevėžio vaikų namų našlaičiai poilsio Panevėžio vaikų stovykloje "Šilėlis"; daugiavaikių ir socialiai remtinų šeimų vaikai pirmą kartą pamatė jūrą, kai buvo nuvežti į Palangą ir t. t.).

Alma Adamkienė globoja keletą organizacijų Lietuvoje. Bet ji yra ypač aktyviai įsijungusi į labdaros veiklą, kuriai lėšas skiria JAV lietuviai, gausiai aukodami Almos fondui. Pradžią tam fondui davė Chicago Lietuvos Moterų klubas, paaukojęs 500 dolerių. Klubas valdyba nusprendė būsimą fondo administravimą pavesti JAV LB Socialinių Reikalų T-bos pirm. Birutei Jasaitienei. Tai buvo su p. A. Adamkiene atsišveikinimo dovana. O vardą ("Almos fondas") sugalvojo B. Jasaitienė ir tas vardas labai prigijo. Fondas greit auga, nes žmonės dosniai siūncia aukas. Iki šiol yra suaukota daugiau kaip 50 tūkstančių dolerių.

Su p. Alma Adamkiene JAV-jose keletą kartų susitiko ir kalbėjosi B. Jasaitienė, Lietuvos našlaičių globos kom-to pirmininkė, ir kom-to atstovai. A. Adamkienės tikslas yra padėti vargstantiems vaikams, ypač kaimuose ir mažose miesteliuose – parūpinti mokyklose patalpas, kur vaikai po pamokų, prižiūrimi mokytojų, galėtų atsileisti malonioje, šiltoje, saugioje aplinkoje, kurios dažnai neturi savo šeimose. Ten jie galėtų pavalgyti, pažaisti, ruošti pamokas ir gauti pagalbos jas ruošiant.

P. A. Adamkienė pasakojo apie parengtus projektus dėl prailgintos dienos klasės įrengimo Kelmės rajono Tytuvėnų vidurinėje mokykloje. Sakė, kad aplankė Pakruojo rajono Žeimelio ir Sidabravo vidurines mokyklas, kur buvo pasirašytos sutartys ir įkurti popamokinio ugdymo centrai.

Apie tai rašo vietiniai rajonų laikraščiai:

"Mūsų kraštas", 1998.11.28 (Nr. 94). Šis Radviliškio rajono laikraštis savo rašinį pavadino "Dovanėlės vaikams iš Almos Adamkienės rankų".

Rašinyje Rimantas Petrikas kalba apie A. Adamkienės vizito tikslą – pasirūpinti vaikų užimtumu. Ji pirmiausia apsilankė Viešojoje bibliotekoje, kurioje prieš metus buvo įkurta žaisloteka, ir pirmojo gimtadienio proga apdovanojo žaislais ir elektrine aparatūra už 2 tūkst. litų, kuriuos skyrė iš Almos fondo. Čia vaikai, ypač ilgais žiemos vakarais, galės pažaisti, pasiklausti muzikos, paskaityti vaikiškos literatūros knygų.

A. Adamkienė lankėsi ir Sidabravo vidurinėje m-loje, kur buvo pasirašyta "Vaikų užimtumo organizavimo projektas...", kuriame numatyta, kad prezidentienė iš asmeninio šalpos fondo Sidabrave įrengtai prailginto darbo dienos klasei skirs 30 tūkst. litų.

"Auksinė varpa", 1998.11.28 (Nr. 99) irgi Pakruojo rajono laikraštis, išspausdino Albino Bajoro ir Algio Padoros straipsnį "Žeimelio vidurinėje – vaikų laisvalaikio centras". Ten pasirašyta projekto sutartis "Mokykloje – namų šiluma". "Čia bus įkurtas vienas pirmųjų Lietuvoje moksleivių užimtumo centrų. Iš Amerikoje gyvenančių lietuvių paaugotų lėšų fondo pirmininkė skyrė 30,000 Lt. Jau dabar tam paruošta erdvi klasė, kurioje bus

Alma Adamkienė kalba Chicago "Seklyčios" patalpose

Ed. Šulaičio nuotr.

gausiausia bibliotekos skaitykla, žaisloteka, videoteka".

"Šiaulių kraštas" 1998.11.27 (Nr. 277). Šiaulių apskritys ir miesto laikraštis, irgi rašė apie Žeimelio vid. m-loj pasirašytą sutartį ir įkurtą vaikams laisvalaikio užimtumo kambarį. Almos Adamkienės fondo lėšomis projektas bus finansuojamas visus 1999-uosius metus.

A. Adamkienė pasakojo, kad jai paprašius, kelios Lietuvos firmos (AB "Darbas", AB "Intervilža", AB "Plasta", AB "Akmena", "Gedmeta") paaukojo žaislų Radviliškio miesto viešosios bibliotekos žaidimų kambariui (žaislotekai). Ji sakė, kad užsienio lietuvių Agotos Tiškus iniciatyvą palaikant, Šilalės rajono Upynos vid. m-lai buvo padovanotas "Canon" kopijavimo aparatas.

Šv. Kalėdų proga p. A. Adamkienė siuntė dovanas ir pasveikinimus 700 vaikų, gyvenančių daugiavaikėse šeimose

ir šeimyniniuose globos namuose. Vitaminų vaikams dovanojo "Boehringer Ingelheim" firmos atstovybė Kaune, "Nestle" firma paaukojo gėrimų, o A. Gicevičiaus saldinių fabrikas "Rūta" – daug saldinių. Visas dovanas supakavo savanoriai talkininkai. Ką tik grįžusi iš JAV, p. A. Adamkienė sakė, kad gruodžio 20 d. prezidentūroje suruoš kalėdinę eglutę Žemaitijos vaikams. Savanoriai užims vaikus, vežios ir aprodys sostinė Vilniū, visi vaikai bus pavaišinti viename jaunų šeiminių turimame restorane. A. Adamkienės globojamos Čiurlionio menų gimnazijos baleto klasės mokiniai ir patys Žemaitijos vaikai atliks programą. (Tai jau įvyko!)

Atsisveikinant su Alma Adamkiene jai buvo palinkėta Dievo palaimos, sveikatos ir ištvermės ir toliau skleistis meilę ir šilumą vaikams, kurie jos taip reikalingi!

Aldona Šmulskštienė

Kalbėk lietuviškai...

Julius Finkelšteinas

1964 m., dalyvaudamas tarptautinėje muzikos pedagogų konferencijoje Budapešte, susilažinau su atvykusia taip pat iš Lietuvos muzikos mokytoja, kad jeigu gatvėje ar parduotuvėse kalbėsime lietuviškai, tikrai niekas mūsų nesupras. Turėdama didesnę keblionį po užsienius patyrimą, ji man aiškino, kad bet kur pasaulyje gali netikėtai pasitaikyti suprantančių Nemuno krašto kalbą. Mokytoja pakartojo jau girdėtą pasakojimą, kaip a. a. prof. Kazys Dauk-

šas, atskridęs į Tokyą ir išėjęs iš viešbučio, tuoj pat sutiko gatvėje prof. J. Poželą, kuris lietuviškai kalbėjosi su kolega iš Kauno politechnikos instituto. Lažybas mokytojai gėdingai pralaimėjau: perkant suvenyrus staiga į mūsų pokalbį lietuviškai įsiterpė žmogus ir patarė, kur galime geriau apsipirkti. Jis mums prisistatė esąs inžinierius Stasys Morkūnas iš Šiaulių, jau senokai dirbantis Budapešte.

Po metų Bukarešte atsitiktinai susipažinau su ponia Elvyra Popescu, už rumuno ištekęs

istorike kaunieta, kurios mergutinė pavardė Trakimaitė.

Vėliau, lankydamasis Erfurte kartu su Čiurlionio mokyklos vaikų choru, zoologijos sode girdėjau kaip pagyvenęs žmogus, kuris man atrodė kaip tikras vokiečių, lietuviškai mokė mūsų berniukus: "Nemanykite, kad jūs pokalbių čia niekas nesupranta. Ką tik sakėte, kad anas lankytojas, girdi, panašus į gorilą. Kaip pasijustumėte, jei jis būtų jus sudraudęs gimtąja kalba? Mokančių lietuvių kalbą čia pasitaiko nemažai..."

Prof. Leopoldas Digrys, maždaug 1978 m. duodamas interviu Vilniaus televizijai, pasakojo, kad Prahoje sutiko nemažai mokančių lietuvių kalbą. Tačiau man su žmona atostogaujant Čekoslovakijoje 1983, 1985 bei 1987 m. ir kalbantis tarp savęs lietuviškai, nė karto nebuvo atvejo, kad kas nors būtų supratęs mūsų pokalbį. "Galbūt čia nebūčiau pralaimėjęs lažybų?" – pamaniau.

1977 m. rudenį, prof. S. Sondeckio vadovaujamam jaunimo orkestrui gastroliuojant Olandijoje, į koncertą, vykusį Harlemono mieste, atėjo pagyvenusi moteris ir per pertrauką lietuviškai paklausė, ar nesutiktų kas nors iš pedagogų jai paštu atsiųsti M. K. Čiurlionio paveikslų reprodukcijų. "Išvykau iš Kauno 1944 m., Vokietijoje ištėkėjau už olando. Mano mergutinė pavardė – Makariūnaitė", paaiškino ji.

Kai lietuvių kalba – gimtoji, savaime suprantama. O štai kitas atvejis. 1985 Salzburge viešindį 20-ies Lietuvos kultūros veikėjų delegaciją pasikvietė į svečius Auerspergo gatvėje gyvenąs vokiečių Julius Dirfertas, kuris per Antrąjį pasaulinį karą buvo Vokietijos karo aviacijos ("Luftwaffe") lakūnas ir bombardavo daugelį SSSR miestų. Vaisindamas svečius, tarp kurių buvau ir aš, jis lietuvių kalba prisiekė, kad nei į Kauną, kuriame gimė 1919 m., nei Vilnių, kuriam jis nejaucia jokių sentimentų, nenumetė nė vienos bombos. Šis ponas ne tik taisyklingai kalba lietuviškai, bet ir labai mėgsta lietuvių liaudies dainas. Tada jis nuoširdžiai dėkojo kompozitoriams Julijui Juzeliūnui bei Broniui Kutavičiui, grafikui Romui Gibavičiui ir grupės vadovui Ramojui Petrauskui, kurie išmetę po burnelę, visą vakarą darniai dainavo dainas, jam mielas nuo vaikystės.

Privačiai viešėdami Hel-sinkyje 1988 m. ir kažką pirkdami nedidelėje elektros prekių parduotuvėje, tyliai tarėmės lietuviškai, ar pakaks pinigų. Labai nustebome, kai pardavėja suomė staiga į mus kreipėsi lietuviškai. Iš kur moka mūsų kalbą (beje, tarti lietuviškus žodžius jai, kaip ir daugumai suomių, buvo nelengva), ji mums paaiškino vokiškai. Pasirodo, jos tėvas iki 1940 m. dirbo

Suomijos konsulate Kaune ir ji, Liisa Ruippo, tada kelerius metus gyveno su juo ir mama V. Putvinskio gatvėje.

Visa tai – senos istorijos. O štai naujesnė. Važiudami 1998 m. rugsėjo mėnesį traukiniu iš Salzburgo į Muncheną, atsidūrėme vagono skyrelyje kartu su žilagalviu vyriškiu, kuris vos tik išgirdęs, kaip mudu su žmona kalbamės, prisistatė: "Mano vardas Georgas, gimiau Kauno senamiestyje 1911 metais, gyvenau Gardino gatvėje (tik už kokio 100 m nuo namo, kuriame gimiau 12 m. vėliau už jį – J.F.), baigiau Kauno vokiečių gimnaziją Vytauto prospekte, atlikau karo tarnybą 5-ajame pėstininkų pulke, paskui dirbau vokiečių kalbos mokytoju keliuose Žemaitijos dvaruose. 1941 m. išvykau į Vokietiją. Dabar jau daug metų gyvenu Bad Kisinge. 1992 ir 1994 metais lankiausi Lietuvoje. Ten turiu daug bičiulių, be to, nuolat skaitau lietuviškai. Dalyvauju iš Lietuvos kilusių vokiečių asociacijos veikloje".

O dėl mokančių lietuvių kal-

(nukelta į 4 psl.)

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą pakioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoj - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY, Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Kasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Žiemos išdaigos

A. Žižiūno nuotr.

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taísomi Redakcijos nuožiūra

Tautinė bendruomenė svetur

Tauta yra nuolatinis plebiscitas – yra pasakęs prancūzų rašytojas Ernestas Ranas. Tie žodžiai reiškia, kad kiekviena tauta nori būti. Tuo savo norėjimu nuolatos balsuoja už savo gyvybę.

Kas pasijunta savo tautai jau nebeprisitaikęs, nors ir būtų iš jos kilęs, balsuoja prieš savo tėvų tautą. Jam neberūpi, kad ji būtų. Net visiškas išnykimas jo nejaudintų. Tokie asmenys vadinami nutautėliais.

Nutautėjimas savame krašte yra dažniausiai prievartinis. Ateina iš svetimos spaudos ir kultūros. Svetimieji užgula kitą tautą ir siekia, kad jos nebūtų. Jie nesiskaito su tautos vidiniu balsu – jos noru būti. Dar klastoja tautos valią tvirtindami, kad ji nori būti po svetima valdžia.

Svetur nutautėjimas yra daugiau laisvos valios apsisprendimas. Atitrūkus nuo gimtos žemės, pamažu atitrūkstame ir nuo savo tautos. Išsijungiamo iš tautos plebiscito būti ir kovoti už išlikimą. Nutautėliai balsuoja už kitą tautą. Jie išsijungia iš savo tėvų bendruomenės.

Bendruomenė svetur yra viena iš reikšmingiausių priemonių išlikti su sava tauta. Savame krašte tauta laikosi natūraliu prieaugliu, nors ir būtų pavergta. Svetur prieauglis labai greitai atitenka kitai tautai, jei šeimos pradeda gimtą kalbą nekalbėti, nedalyvauja savose organizacijose, nesieloti savo tautos rūpesčiais. Tai yra ženklai, kad savo tautai mirštama.

Nuo tokios mirties apsaugo tikrai įsisąmoninimas, kad yra „vienos didelės bendruomenės nariai... Vienas antrą jaučia ir pergyvena ne tik kaip žmogų, bet ir kaip tautietį, kaip dalyvį toje pačioje tautinėje bendruomenėje... Sąmoningai nori taip santykiuoti vieni su antrais, kad jų santykiai įgytų ir išviršinės vienybės formos” (A. Maceina).

Valstybė yra toji išviršinė tautos vienybės apraiška. Laisva valstybė yra tautai ir tvirčiausia garantija, kad ji gali būti, kurti ir išlikti. Be savo valstybės tautai darosi sunkiau išlikti, o be savo žemės – sunkiai beįmanoma. Čia ir pasirodo didžiausia tautinės bendruomenės reikšmė.

Senieji graikai labai tvirtai laikėsi kituose kraštuose, nes turėjo savo kolonijas – tautines bendruomenes, kurios išlaikė kalbą, kultūrą, papročius ir net savivaldą. Žydų tauta ilgą amžių istorijoje išsilaikė visame pasaulyje. Ji rėmėsi ir tebesiremia tautine ir religine bendruomene. Žydų ghetto buvo jiems varžtai, bet buvo ir apsauga, kol vėl pasiekė nepriklausomos valstybės. Bet dėl to jų tautinės bendruomenės svetur neišnyko.

Lietuvių Bendruomenė, kuri telkia lietuvius svetur vienam bendram siekimui – nebeišnykti, yra mums neapsieinama. Tai mūsų plebiscitas. Mūsų vieningas organizuotas pasisakymas, kad esame lietuviai ir norime, kad lietuvių tauta būtų visada laisva ir nepriklausoma savoje žemėje. Negalime pasidaryti nei nutautėliai nei išdavikai, bet negalėtume ir ko gero pasiekti, jeigu nesujungtume savo jėgų. Bendruomenė mus jungia, tai ir mes į ją junkimės!

Tauta žmonių bendruomenėje sudaro atskirą vienetą. Ypatinę ir nepakartojamą. Tautoje gemame ir joje būname bei veikiamo, sudarydami tautinę bendruomenę. Galima, tiesa, pasidaryti ir kitos tautos nariu, bet negalima gyventi šalia tautos, kaip neįmanoma gyventi šalia žmonijos.

Sugriauta jaunystė – išgelbėtas žmogiškumas

Politinei kalinei Jadzei Grineveckaitė prisiminti

Juozas Kojelis

Komunistai, okupavę Lietuvą, doriems žmonėms, kurių nenužudė, sugriovė gyvenimus, daugelį fiziškai ir dvasiškai su- luošino, tautą nudvasino. Kai 1988-91 m. minios skandavo “Lietuva, Lietuva”, vieni min- tyje turėjo nepriklausomą Lietu- vą, kiti – sovietinę, kiek pralais- vėjusią, bet susiriusią su pus- šimtį metų Lietuvą niokojusia Rusija. Nepriklausomybės šali- ninkai irgi nebuvo vienminčiai. Vieni – “iškęsime visus neda- teklius, jei reikės, dėl nepriklausomybės atiduosime ir partiza- nų auką”, antri – “gerai gyven- sime, nors sąžiningai ir nedirb- sime”.

Dabar skaitome prisimini- mus apie kalinių kančias ir tremtinių vargus, apie lietuvių solidarumą lageriuose ir trem- tyje, apie vienų kitiems teiktą pagalbą, nors visiems visko trū- ko, apie herojiškas aukas, gel- bstint tautiečių gyvybes. Bet il- gainiui nuotaikos ir Sibire ėmė keistis. Pradėjo rodytis savanau- diškumo, nepasitikėjimo, pavy- do reiškiniai. Dar didesnius pa- sikeitimus pajuto sibiriokai, po Stalino mirties pradėję grįžti į Lietuvą. Rado išgąsdintus žmo- nes, susvetimėjusius, pasken- dusius savo rūpesčiuose, nebe- turinčius laiko nei noro padėti kitiems. Ne tokius, kurie buvo partizaninių kovų metu. Rašy- toja Alė Rūta, praėjus 25 me- tams nuo pirmųjų trėmimų, Amerikoje parašė apysaką “Žemės šauksmas”, kurioje vaizduoja iš Sibiro pabėgusį ir į Lietuvą nelėgaliai grįžusį ber- niuką, kuris Lietuvoje jautėsi “kaip aprietas šuo, kurio visi vengė, kurio nieks nenorėjo ar- tyn prisileisti”. Jis vėl grįžo į Sibirą mirti ant motinos kapo. Rezistencinis nusiangavimas vyko ir išeivijoje.

Bet stiprios asmenybės ne- palūžo nė bolševikų lageriuose, nė Sibiro tremtyje. Sibire kūrė lietuviškas šeimas ir vaikus ruo- šė grįžimui. Buvo ir mišrių šei- mų, kurios vaikus sugebėjo iš- auginti Lietuvai. Viena tokia be kaltės atlikusi 10-metų bausmę lageriuose ir tremtyje sukūrusi mišrią šeimą, bet Lietuvai išau- ginusi du sūnus, buvo žemaitė nuo Šatrijos Jadzė Grinevec- kaitė.

Gabi, religinga ir švelnaus būdo Jadzė prieš karą baigė Tel- šių gimnaziją ir įstojo į Preky- bos institutą. Vokiečiams 1939 m. okupavus Klaipėdą, Jadzė institutą baigė Šiauliuose. 1944 m. grįžtant bolševikams ji į Va- karus nepasitraukė. Jos tė- viškėje, Luokės valsčiuje, kaip ir visoje Lietuvoje, greitai pra- sidėjo laisvės kovos. Jadzė išvy- ko į Vilnių studijuoti ekonomi- kos. Baigusiems Prekybos insti- tutą universiteto diplomui gauti reikėjo regis papildomai studi- juoti vienerius metus. Nors į ak- tyvią rezistenciją ji nenuėjo, bet prisilaikė studentų ratelyje, kuris neslėpė pritarimo laisvės kovo- tojams. Piktą akis pradėjo Jadzė sekti. Pagreitinti areštui, saugu- mas griebėsi provokacijos. Jadzė gyveno su savo seserim Genute. Kas tai paprašė jas leisti pas save keliom dienom pasislėpti saugu- mo persekiojamam jaunuoliui.

Jos sutiko. Kiek pabuvęs, jau- nuolis išėjo, bet paskutinę eg- zaminų dieną universitetui saugu- mas Jadzė areštavo. Prasidėjo tardymas. Turėjo surašyti orga- nizacijas, kurioms ji seniau prik- lausė, ir tų organizacijų pažis- tamus narius. Prikibo prie atei- tininkų. (Apie tą laiką buvo iš- aiškintos slapta veikusios atei- tininkės Palangos gimnazijoje.) Žinoma, užklause, ar pas jas ne- sislapstė toks jaunuolis. Pasakė pavardę. Tuo pačiu metu buvo tarodama ir jos sesutė Genutė. Jos abi tą faktą paneigė, bet jų apsigynime atsirado nesusideri- nimų. Suvedė akistaton, ir jos tu- rėjo pripažinti, kad tas jaunuolis pas jas buvo. Už tą “nusikalti- mą” Jadzė gavo 10 metų lage- rio, sesuo ar ne septynerius. Kurį laiką kalėjo Pravieniškių darbo stovykloje, o paskui išvežė į Si- biro lagerius. Seserys kalėjo skir- tingose vietose. Tas “persekioja- mas” jaunuolis niekad nebuvo areštuotas ir regis dabar gyvena Vilniuje.

Lageriniame gyvenime šėto- nas Jadzės nepamiršo. Saugu- mas siūlė “laisvę” už bendradar- biavimą, lagerių viršininkai lengvesnį darbą ir didesnį sriu- bos lėkštę už amoralumą. Ji buvo jauna ir daili. Nieko nepesė gundytojai pasitraukdavo, o ji likdavo eilinė katortininkė.

Atlikusios bausmę seserys viena antrą surado ir apsigyveno kartu Krasnojarsko krašte, Je- nisejevsco rajone. Jadzė

Jadzė Grineveckaitė

susipažino su buvusiu lageri- ninku rusu, kuris joms daug padėjo, ištekojo ir tapo Aga- fonovienė. Gimė du sūnūs.

Lageriai sunaikino jos jau- nystę, bet ne asmenybę. Savo įsitikinimuose ji išliko nepa- žeista. Į Lietuvą grįžo 1962 m. Vyras buvo tolerantas, ir konf- liktų šeimoje dėl vaikų auklėji- mo lietuviškoje dvasioje nekil- davo. Abu sūnūs, Georgijus – mokslinis darbuotojas Vilniuje, ir Aleksandras – gydytojas Klaipėdoje, vedę lietuvaites, augina lietuviškas šeimas ir dir- ba Lietuvos gerovei.

Rašantysis su savo kaimyne ir jaunystės drauge po daugelio metų 1993 m. vėl susitiko Lie- tuvoje. Ji jau buvo silpnos svei- katos, varginama pasikartojusio infarkto, bet blaiviaus mąstymo, geros atminties. Gaila, kad pasa- kojimai apie tardymus ir lage- rius liko neįrašyti į magnetofono juosta.

Mirė Klaipėdoje 1995 m., sū- naus Aleksandro šeimos globo- jama. Palaidota Klaipėdos ka- pinėse. Iš Sibiro grįžę Klaipė- doje gyvena brolis Bronius ir Vilniuje sesuo Genutė Dubec- kienė su šeimomis.

Lapkritį valdininkai ir bankininkai gavo didžiausius atlyginimus Lietuvoje

Didžiausius atlyginimus visame Lietuvos ūkyje, išskyrus individualias įmones, lapkritį gavo aukščiausios valdžios pa- reigūnai ir bankininkai. Valsty- biniam sektoriuje didžiausius atlyginimus gavo valdininkai (po 2078 litus), privačiame sek- toriuj – bankininkai (po 2612 litus).

Per mėnesį valdininkų atly- ginimas padidėjo 4,8 proc., pra- nešė Statistikos departamentas.

Kiek mažiau uždirbo valsty- binio sektoriaus bankininkai -

po 1940 litus (sumažėjo 1,7 proc.), elektroenergetikai - 1606 litus (1,2 proc. daugiau nei spa- li), draudėjai (išskyrus pri- va- lomąjį socialinį draudimą) - 1476 litus (2,2 proc. mažiau), paštininkai ir ryšininkai - 1402 litus (1,5 proc. mažiau), staty- bininkai - 1183 litus (5,3 proc. mažiau).

Tarp pramonės šakų di- džiausi atlyginimai buvo kasy- bos (1283 litai), chemijos (1229

(nukelta į 4 psl.)

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 24

Nusprendėme nusipirkti tą hektarą žemės, bet siekdami ne pelningai investuoti, o nutarę imtis naujo namo statybos. Tačiau trejus metus nesirįžome jos pradėti. Almai norėjosi įsigyti butą pačiame miesto centre, kur gyvenant galėtum beveik visur vaikš- čioti pėsčiomis. Bet ji įsitikino, kad norint tokiam rajone įsikurti geromis sąlygomis, reikia pakloti apie pusę milijono dolerių. Tai buvo mums per didelė kaina.

Man visuomet labiau norėjosi gyventi ne mieste, bet prie- miestyje, gamtos prieglobstyje. Tokia vieta buvo išgytas žemės sklypas Hinsdeile. Patys sumastėme, kaip turėtų atrodyti mūsų būstas ir, net neparengę galutinio projekto, draugų padedami, pradėjome statybas. Pagrindinis mūsų namo statytojas buvo Pe- tras Ambotas, puikus mūrininkas, kurio vadovaujamas aš praėjau ir statybininko universitetus. Baigėme darbus 1979 metų pabaigoje. Savaitę prieš Kalėdas persikėlėme į dar dažais kvepiantį namą.

Ilgainiui tame rajone įsikūrė daugiau žmonių, bet vis viena artimiausias mūsų kaimynas gyvena maždaug už pusantro šimto metrų. Kai persikėlėme į Hinsdeilą, savo sklypą iš visų šonų ap- sodinau pušaitėmis, kurios dabar suaugo ir sudaro savotišką miš- ko sieną, leidžiančią mums jaustis taip, tarsi gyventume ne Čika- gos priemiestyje, o kažkur girioje. Tą išpuįdį dar sustiprina į mūsų rajoną dažnai užklystančios voverės, barsukai, stirnos. Niekas jų čia neišbaido, nes šaudyti miesto teritorijoje griežtai draudžiama. Tad nors iš pradžių ir buvo šiek tiek gaila keltis iš lietuviškos

salos Amerikoje Market Parko, bet dabar sunkiai įsivaizduoju kitą vietą, kur galėtum taip jaukiai jaustis, grįžęs po darbo dienos.

Mėgstu vasarą grįžęs namo vaikštinėti po mūsų sklypą: dairau- si į savo sodintus pušis, nupjauņu žolę, palaistau gėles. Vėliau, jau saulei leidžiantis, įsitaisome su žmona terasoje ir, sriubčiodami kokteilį ar raudoną vyną, ilsimės, kol ima temti. Žiemą savo vakarinį poilsį perkeliame į namus, prie židinio, kur spragsint pli- auskoms pasineriu į laikraščių ar kokios knygos skaitymą. Beje, skaitau daugiausia lietuvišką literatūrą, nes angliškai nelieka lai- ko. Sėdėdamas su knyga prie židinio, kartu dažnai klausausi ir muzikos. Mat Alma labai mėgsta klasiką. Ji sukaupė didžiulę kom- paktinių diskų kolekciją ir vis ką nors paleidžia tyliai groti vakarais.

Vasaros atostogų, kol administravome Tabor Farmą, mes su Al- ma neturėdavome. Į kurortą pailsėti išvykdavome tik žiemą. Bet vėliau, atsisakius poilsia vietės, jau ir vasaromis galėjome kur nors išvykti pailsėti.

Nuo 1972 metų kasmet lankydamosi Lietuvoje vis pasistengiu vasarą bent porai dienų nuvykti į Palangą ar Nidą. Norint atsi- gauti, pamiršti kasdienybės rutiną mūsų pajūryje pakanka ir poros dienų. Džiaugiausi net ir šaltu Baltijos jūros vandeniu. Jis turi savų privalumų – pasijunti itin atsigavęs, kai kiek sužvarbęs išsitiesi ant įkaitusio Palangos ar Neringos smėlio. O tas smėlis – ypating- gas; vaikus, purus, reto smulkumo. Čia man smagiaus negu pra- banguose Floridos kurortuose, kur vanduo išyla gerokai virš 20 laipsnių ir žmonės tiesiog valandom nelipa iš jūros.

Itin man patinka ilsėtis Nidoje: kaip iš kokio pasakiško sapno nužengusios kopos unikali Neringos gamtalija, galų gale – mažiau žmonių, mažiau triukšmo, darniai su gamta suaugęs miestukas.

Bet ir dabar vasarą atostogauju vos dvi-tris dienas. Ilgesniam poilsui jau drauge su žmona išsiruošiami žiemą. Mėgstame atosto- gauti vis toje pačioje vietoje.

Prieš keturiolika metų, atrodė, 1983-iaisiais, Meksikoje, Ra- miojo vandenyno pakrantėje, aptikome labai žavų kurortą Ekstapą,

kurio tuo metu dar beveik nebuvo pasiekusi civilizacija. Dabar tenai jau yra ne tik televizija ir telefonas, bet ir puikūs viešbučiai. Mes su žmona kasmet trims savaitėms išsinuomuojuame tą patį privatų butą, kuris yra visai šalia Meksikos prezidento vasaros rezidencijos.

Gamtą ten nuostabi: apie keturis kilometrus tęsiasi Palangą pri- menantys užutėkio smėlynai. Viename paplūdimio kampe jūra rami lyg stiklas, kelis šimtus metrų paėjus – jau kiek banguoja, dar už pusės kilometro – ošia nemažos bangos, o už pusantro ki- lometro – jos milžiniškais kalnais lūžta pie pat kranto. Kai kas iš mūsų draugų, nesėkmingai pamėginę nerti į jas, net neteko prie- kinių dantų.

Jau daug metų į Ekstapą atvykstame dažniausiai sausio pa- baigoje. Kartu ten ilsisi dar trys lietuvių šeimos. Neretai drauge sulaukiame ir Vasario 16-osios. Ta proga ant kokios palmės iške- liame trispalvę. Čikagoje tuo metu siaučia pūgos, o Ekstapoje die- nomis temperatūra viršija 30 laipsnių šilumos, tik naktimis nukrinta iki 20 laipsnių.

Vakarais pas mus ateina kitos lietuvių šeimos. Gurkšnodami mano mėgstamą tekilos kokteilį “Margarita”, žiūrime į saulėlydį ir nuolat prisimename Lietuvą. Klausydamasis bangų ošimo tarsi jaučiu tėvynės pajūrio krantus, esančius už tūkstančių mylių, už bekrasčių vandenynų.

VI

TILTAS Į TĖVYNĘ

PIRMOJI KELIONĖ Į MASKVĄ

Kai 1977 metais įvyko pirmasis Dž. Karterio aplinkos apsaugos

(nukelta į 4 psl.)

■ Sausio 10 d. Irako parlamentas paskelbė pareiškimą dėl jau beveik mėnesį besitęsiančios konfrontacijos su Jungtinėmis Tautomis. Parlamento nariai per sausio 9-10 dienomis vykusią nepaprastą sesiją ragino atmesti visas Jungtinių Tautų Bagdadui paskelbtas rezolucijas ir nepripažinti Vakarų šalių nustatytą neskraidymo zonų šalies pietuose bei šiaurėje. Tačiau parlamentas patvirtino pareiškimą, kuriame tik paragino tęsti diskusiją "dėl neobjektyvių rezoliucijų ir priemonių, kurios prieštarauja tarptautinei teisei bei JT chartijai". Pareiškimu Irako vyriausybė paraginta imtis reikiamų priemonių, "kurios atspindėtų Irako liaudies valią". "Saudo Arabijos ir Kuveito režimus laikome atsakingais už JAV ir Didžiosios Britanijos agresiją prieš Iraką. Pasilieiname teisę siekti kompensacijos", - rašoma pareiškime. Kai kurie parlamento nariai sausio 9 d. pareiškė, kad valstybės, kurios praėjusių metų gruodį iš savo teritorijų leido JAV ir Didžiosios Britanijos lėktuvams rengti oro antpuolius prieš Iraką, reikia paskelbti priešiškomis. Nacionalinės Asamblėjos Teisės komiteto pirmininkas Hassan Ibrahim al-Mahdawi nepaaiškino, kaip rengiamasi bausti tas valstybes - Kuveitą ir Saudo Arabiją.

■ Lietuvos Seimas priėmė kreipimąsi į Rusijos Valstybės Dūmą, kuriame sveikinama su Kalėdomis ir komentuojamas 1998 m. Dūmos pareiškimas dėl antihitlerinės koalicijos veteranų diskriminacijos Lietuvoje. Pasak Seimo narių, šiame dokumente būta daug neteisingos informacijos. Iš tikrųjų visi Lietuvos rusai gavo Lietuvos pilietybę ir visas socialines garantijas nepriklausomai nuo tautybės ir įsitikinimų. Lietuvos Seimas taip pat išreiškė apgailestavimą dėl Rusijos diplomatijos požiūrio į visada draugišką Lietuvą sugriežtėjimo ir paragino Valstybės Dūmą pataisyti 1993 m. priimtą Rusijos įstatymą, kuriame numatomos socialinės garantijos Rusijos kariškiams, nukentėjusiems karinių konfliktų Baltijos valstybėse metu.

Žvilgsnis atgal, žingsnis į priekį

Didžiajam krikščionybės Jubiliejui, kaip ir kiekvienai didelei šventei, turėtume ruoštis - išpažindami nuodėmes ir susitaikindami su Dievu bei savo artimu. "Todėl visai teisinga, kad, artėjant antrojo tūkstantmečio pabaigai, Bažnyčia giliau suvoktų nuodėmingumą savo vaikų, kurie istorijos amžiais buvo nutolę nuo Kristaus ir jo Evangelijos dvasios ir, užuot liudiję pasauliui tikėjimo vertybių įkvėptą gyvenimą, rodė papiktinanti ir priešingą krikščioniškam liudijimui gyvenimo ir galvosenos pavyzdį" (Jono Pauliaus II apaštališkasis laiškas TMA 33). Todėl itin skaudus, bet tuo aktualesnis ir reikalingesnis šiandien krikščionių santykių su žydais apmąstymas.

Krikščionių ir žydų santykiai istorijoje

XX a. viduryje pasaulį sukrėtė metodiškas vienos tautos - žydų - didžiulio masto genocidas (Šoa). Faktas, kad Šoa įvyko Europoje, t. y. senos krikščioniškosios civilizacijos šalyse, verčia klausti, koks yra santykis tarp nacių vykdyto persekiojimo ir šimtmečiais vyrausios krikščionių nuostatos žydų atžvilgiu.

Jau netrukus po Jėzaus nukryžiuavimo kilo nesutarimų tarp ankstyvosios Bažnyčios ir žydų vadovų bei tautos. Vėliau, kai krikščionims grėsė persekiojimai, pagoniškoje Romos imperijoje žydai naudojos imperatoriaus suteiktomis privilegijomis. Šios istorinės realijos, kuriose gyveno ankstyvoji Bažnyčia, pagimdė įtampą tarp abiejų tikėjimų išpažinėjų ir savo ruožtu krikščionių priešiskumą bei nepasitikėjimą žydais.

Viduramžių Europoje vyrausiu neigiamu nuostata mažumų ir viso, kas skirtinga, atžvilgiu, taip pat ir antijudaistiniai jausmai sąlygojo žydų diskriminaciją: kartkartėmis tai baigdavosi ištremimais bei mėginimais atversti prievarta, o krizių laikotarpiams - netgi plėšikavimais ir smurtu. Jei kalbėsime apie Lietuvą, 1495 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Aleksandras ištrėmė iš LDK nesutikusius krikštytis žydus (1503 m. jiems leista grįžti). Lietuvoje, kaip ir visame krikščioniškame pasaulyje, žydai buvo kaltinami ritualiniu vaikų žudymu: 1650 m. Albertas Vijūkas-Kojalavičius tarp šventųjų įrašė ir dvi tariamas XVI a. pabaigos vaik-

Liudas Jovaiša

žudystės aukas - mergaitę Elzbieta iš Punios ir berniuką Simoną iš Vilniaus (pastarasis palaidotas Bernardinų bažnyčioje). Na, o tradiciškai neigiamą krikščionio požiūrį į žydus veikale "Apie totorių, lietuvių ir maskvėnų papročius" bene aiškiausiai atskleidė Mykolas Lietuvius, išrinktąją tautą vadinamas "niekingiausia iš visų tautų".

XVIII a. pabaigoje - XIX a. pradžioje daugelyje valstybių žydai, ligi tol gyvenę izoliuotai, gavo pilietines teises ir aktyviai integravosi į visuomenės gyvenimą; tai savo ruožtu sukėlė nepasitenkinimo bangą, įsitvirtino klaidingas ir perdėtas nacionalizmas. Tuo pačiu metu atsirado teorijų, teigusią rasių skirtinumą - jomis kaip pseudomoksliniu pagrindu pasinaudojo Versalio taikos pažemintoje Vokietijoje gan greitai plitęs nacional-socializmas.

Bažnyčia Vokietijoje tokį rasizmą pasmerkė vyskupų vienuolių mokymu, dvasininkų pamokslais, žurnalistų pasauliečių rašiniais. Susirūpinęs antisemitizmo, grindžiamo Bažnyčios mokymui apie vienodą visų rasių ir tautų orumą prieštaraujančiomis teorijomis, plėtra, 1937 m. popiežius Pijus XI ji pasmerkė enciklika "Mit brennender Sorge", o 1938 m. pareiškė: "Antisemitizmas nepriimtinas. Dvasiškai visi esame semitai".

Turėdamas omenyje šias Bažnyčios sūnų ir dukterų klaidas bei nusizengimus, smerkdamas antijudaizmą ir antisemitizmą Vatikano II Susirinkimas deklaracijoje "Nostra Aetate" pareiškė: "Bažnyčia, [...] prisimindama bendrą su žydais paveldą, vadovaudamasi ne politiniais sumetimais, bet evangeline dvasine meile, labai apgaile visais laikais bet kurią prieš žydus nukreiptą neapykantą, persekiojimus ir antisemitizmą apraiškas". 1998 m. pradžioje paskelbtu dokumentu "Mes atsimename: Šoa apmąstymas" popiežiškoji Religinių santykių su judaizmu komisija šiandien visus ir kiekvieną kviečia atsisėdinti ir atgailai: "Tūkstantmečio pabaigoje Katalikų Bažnyčia trokšta išreikšti savo didelį liūdesį dėl jos sūnų ir dukterų nusizengimų kiekviename amžiuje. Tai - atgailos aktas, nes, kaip Bažnyčios nariai, esa-

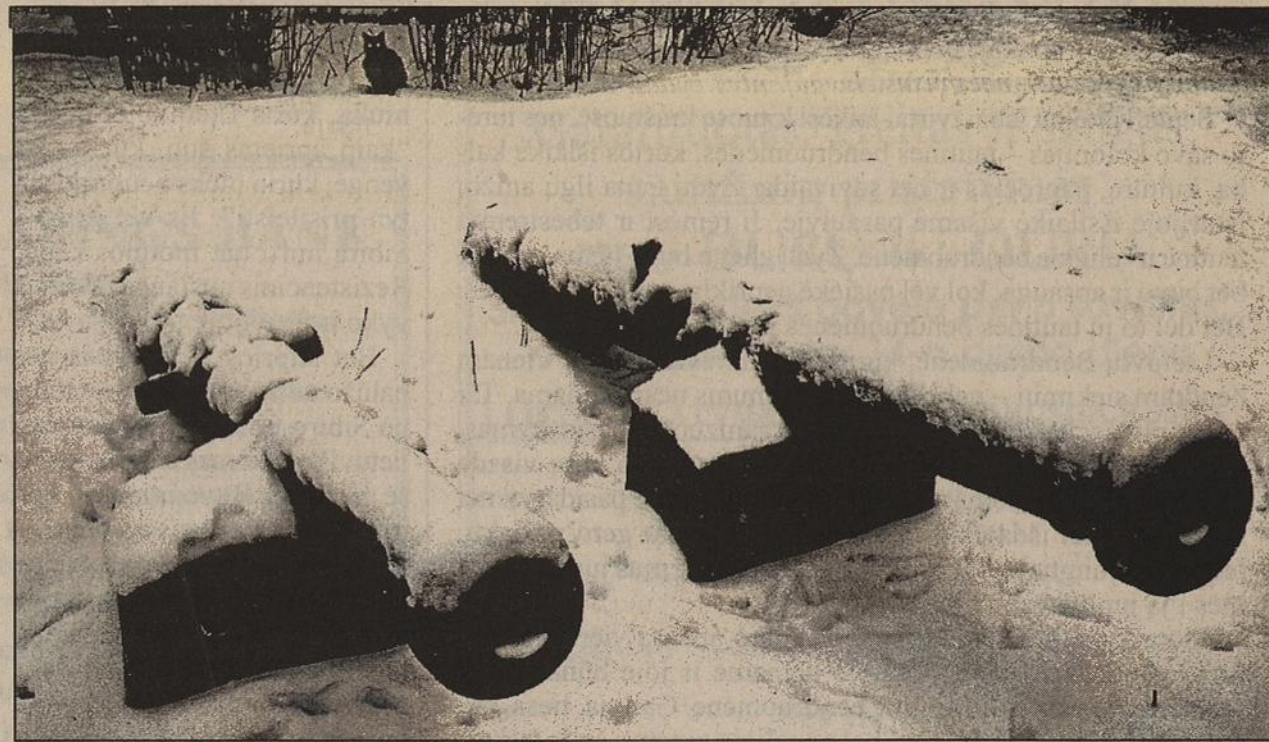
me susiję su visų jos vaikų nuodėmėmis ir nuopelnais".

Katalikybė ir judaizmas: šiandieninis Bažnyčios mokymas

Vatikano II Susirinkimo mokymas apie judaizmą išdėstytas ketvirtajame deklaracijos "Nostra aetate" skyriuje, kurio turinys prieš trisdešimtmetį atliepė pažiausio dvasingumo poreikiams (tiesa, tuo metu saviems tik-tai katalikų mažumai). Šios dokumento dalies mintis paskatino ne tiek teologijos vystymasis, kiek ypatingas krikščionių ir kitų mūsų amžiaus žmonių jautrumas šiai problemai; čia itin svarbus popiežių Jono XXIII ir Pauliaus VI bei kardinolo Augustino Bea įnašas.

"Nostra aetate" skyriaus apie judaizmą teologija remiasi įkvėptojo Šventraščio dalimi - visų krikščionių pripažįstamo Laiško romiečiams 9-11 skyrių tekstu. Jame apaštalas Paulius sprendžia Izraelio išrinkimo problemą, keldamas klausimą, ar Dievas atmetė išrinktąją tautą, nutraukdamas su ja ankstesnį ryšį. Neigiamas Pauliaus atsakymas, deja, istorijoje liko neišgirstas; taip Bažnyčia prarado Izraelio išrinkimo vertės suvokimą, o ši Laiško romiečiams dalis vėlesnių amžių teologijai padarė tik menką įtaką. Nėgana to, teologijoje išsivyravo visai priešingos Pauliaus mintims idėjos:

Kadangi Bažnyčia yra naujasis Izraelis; senasis lieka tikta istoriniu reliktu (prisiminkite triumfuojančią Bažnyčią ir klaidą simbolizuojančią Sina-

Senoviniai ginklai Trakų pilies kieme

A. Žižiūno nuotr.

Lapkritį valdininkai ir bankininkai gavo didžiausius atlyginimus Lietuvoje

(atkelta iš 3 psl.)

litai), celiuliozės ir popieriaus (1217 litai), transporto priemonių gamybos (1142 litai) pramonėje.

Mažiausią darbo užmokestį lapkritį visame ūkyje gavo žemdirbiai ir medžioklės ūkio darbuotojai - vidutiniškai po 494 litus.

Biudžetininkų atlyginimas spalį buvo 1030 litų (padidėjo 0,8 proc.), pelno siekiančių įmonių - 1036 litai (sumažėjo 1,6 proc.).

Mažiausi atlyginimai valsty-

biname sektoriuje buvo medienos ir jos dirbinių gamintojų (642 litai), privačiame - žemdirbių ir medžioklės ūkio darbuotojų (484 litai).

Mokytojai spalį vidutiniškai uždirbo po 1142 litus, gydytojai - po 1277 litus (valstybinėse įstaigose).

Statistikos departamentas, motyvuodamas slaptumu, neskelbia valstybinio sektoriaus dujinių ir žvejų bei privataus sektoriaus energetikų ir mokytojų atlyginimų.

LAIKAS

Kalbėk lietuviškai...

(atkelta iš 2 psl.)

1972 m. Visai nesenai nedidelio Lodo miesto turguje, išgirdęs, kaip kalbuos su anūke, buvusiu M. K. Čiurlionio menų gimnazijos moksleive, lietuviškai užkalbino visai pražilęs vyriškis, kuris gimė Kaune 1928 m., vaikas būdamas iškentėjo Kauno geto pragarą, po karo kelerius metus Vilniuje dirbo

akumulatorininku, o štai jau maždaug 50 metų gyvena Izraelyje. Jis labai apsidžiaugė išgirdęs, kad galiu jam paskolinti vieną kitą dabar Lietuvoje leidžiamą laikraštį.

Tiek apie sutinkamus už Lietuvos ribų žmones, suprantančius lietuvių kalbą. O dėl lažybų - tikrai nepatarčiau panašiai lažintis. Pralaimėsite, kaip 1964 m. pralaimėjau aš. LŽ

gogą užrištomis akimis iš Viduramžių katedrų portalų!)

Izraelio išrinkimas - Bažnyčios išrinkimo pirmavaizdis, po Kristaus atėjimo visai praradęs savo reikšmę.

Izraelio atveis parodo, kas nutinka tam, kuris atmeta Die-

vo dovaną Kristuje, tad Izraeliui priklauso teisimas, o Bažnyčiai - malonė.

Tai, kas buvo sava tikrai Izraeliui, dabar pasiekia visus žmones, tad Izraelis daugiau ne-

(nukelta į 5 psl.)

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 24

(atkelta iš 3 psl.)

ministro Dago Kastlo vizitas į Maskvą, manęs neįtraukė į jo delegaciją. Turbūt taip buvo nuspręsta todėl, kad nepriklausiau Demokratų partijai, be to, matyt, turėjo įtakos tuometinio mano tiesioginio viršininko, Penktojo regiono administratoriaus Džono Makvairo priešiškas man.

Grįžus Dagui Kastlui iš Maskvos, man pasitaikė proga su juo susitikti Vašingtone. "Kodėl man nepapasakojai, kad Sovietų Sąjungoje turi daug gerų pažįstamų, - paklausė jis mane. - Per susitikimus su rusų gamtosaugininkais jie vis klausinėdavo mūsų, ką veikia Valdas Adamkus. Turėjome aiškinti, kad tebedirbi, tik šį kartą neatvykai. Nežinojau, kad esi toks populiarus Maskvoje - būčiau įtraukęs į mūsų delegaciją".

Iki 1972 metų Vašingtonas ir Maskva nepalaikė jokių bendradarbiavimo ryšių aplinkos apsaugos sferoje. Amerikiečiai neturėjo net bent kiek patikimesnės informacijos apie ekologinę situaciją Sovietų Sąjungoje. Lūžis įvyko po 1972 metų istorinės R. Niksono kelionės į Kiniją.

JAV prezidentas į Vašingtoną grįžo per Maskvą, kur susitiko su Sovietų Sąjungos lyderiu L. Brežnevu. Abiejų šalių ekspertai ir diplomatai jau buvo parėngę tarpvalstybinę ekologinio bendradarbiavimo sutartį. Joje konkrečiai nedetalizuojant buvo numatoma keistis mokslininkais, imtis bendrą aplinkos taršos tyrimų programų. Tik šią vienintelę sutartį ir pasirašė R. Niksonas 1972 metų birželio pabaigoje pirmą kartą lankydamasis Maskvoje. Jei san-

tykius su Kinija JAV pradėjo gerinti plėtodama stalo teniso komandų ryšius (tai net buvo vadinama "ping pong" diplomatija), tai su Sovietų Sąjunga pirmiausia imtasi megzti bendradarbiavimą aplinkos apsaugos sferoje.

Gera prisimenu 1972-ųjų liepos 2 dieną. Kažko po darbo tąkart užtrukau kabinete. Staiga suskambėjo telefonas. Pasižiūrėjau į laikrodį, rodė septintą vakaro. Pagalvojau, ko čia atsiliepinėti, kai darbo diena seniai pasibaigusi. Bet telefonas įkyriai skambėjo. Praradęs kantrybę, pakėliau ragelį.

"Skambina iš Valstybės departamento, - prisistatė man nepažįstamas balsas. - Kviečiame jus rytoj antrą valandą po pietų atvykti pas mus į Vašingtoną. Mėginau sužinoti, koks reikalas. "Atvykite pas mus, ir viską papasakosime", - nieko daugiau neaiškindamas, atsakė pareigūnas.

Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo labai svarbi žinia, kuri pranašavo: greitai man atsivers tiltas į beveik trisdešimt metų neregėtą tėvynę Lietuvą.

Nurodytu laiku prisistačiau į Valstybės departamentą. Kabinete jau lūkuriavo penki asmenys. Tuoj pasirodė ir šeimininkai - Valstybės departamento pareigūnai. Jie paaiškino, kad mes, pakvies tieji pokalbiui, esame oficiali JAV delegacija, kuri po savaitės turi išvykti į Maskvą ir parengti konkretaus bendradarbiavimo su Sovietų Sąjunga aplinkos apsaugos srityje sutartį.

Manau, Valstybės departamento sprendimą įtraukti mane į JAV delegacijos sudėtį daugiausia lėmė tai, kad tarnybinėse anketose visuomet nurodydavau neblogai kalbąs rusiškai. Taip netikėtai man praverė dar vaikystės dienomis prieškarinio Kauno pramokta rusų kalba.

Kai 1952-aisiais buvau pašauktas į JAV armiją, išlaikiau egzaminą ir tapau dokumentų vertėju iš rusų į anglų kalbą. Porą metų teko nemažai skaityti, versti, aišku, naudojantis žodynais. Kiek vėliau mane dar pasiuntė tobulintis į Fort Railio karinės stovyklos

kalbų kursus. Ten man pasitaikė pabūti ir mokytoju: mokiau rusų kalbos amerikiečių karininkus, tarp kurių buvo net pulkininkų, o aš teturėjau seržanto laipsnį. Per tą laiką labai stipriai pakėliau savo rusų kalbos mokėjimo lygį. Tai, matyt, buvo žinoma Valstybės departamentui, nusprendusiam mane įtraukti į pirmąją JAV gamtosaugininkų delegaciją, vykstančią į Maskvą.

Per pirmąją mūsų delegacijos susitikimą Valstybės departamente mus instruktavo, kaip elgtis Maskvoje, kaip bendrauti su spauda, į kokius klausimus atsakinėti, nuo kokių diplomatiškai išsisukti. Mat tuo metu dar visu įkarščiu vyko Vietnamo karas, ir valstybių susitarimas bendradarbiauti aplinkos apsaugos sferoje tebuvo pirmasis mėginimas silpninti konfrontaciją.

Visi delegacijos nariai, išskyrus mane, buvo grynai amerikiečiai. Valstybės departamento darbuotojai papasakojo mums apie rusų papročius, psichologiją, sovietinio gyvenimo ypatumus. Tai, ką jie sakė, aš žinojau ir pats, tik įdomu buvo stebėti, kaip gerai tie vyrai pažįsta Sovietų Sąjungą. Įsitikinau, kad žino jie nemažai. Daugiausiai kalbėjęs pareigūnas instruktazo pabaigoje staiga pirštu dūrė mano pusę ir visiems girdint pareiškė: "Adamkau, nepamiršk, kad atstovausi Amerikai. Nors ir esi lietuvis, tikimės, jog dėl tavęs Maskvoje mums nekils jokių problemų".

Buvo 1972 metų liepos 5 diena, kai aš, labai jaudindamasis, išskridau į Maskvą. "Pavyks ar nepavyks pakliūti į Lietuvą?" - svarsčiau kelionėje. Kažkoks vidinis įsitikinimas man sakė: "Kaip nors vis viena prasimuši į tėvynę". Tai ir įvyko.

Mūsų delegacijai vadovavo JAV aplinkos apsaugos agentūros tarptautinio departamento vadovas Tamas. Nors niekada anksčiau nebuvau buvęs Maskvoje, jau lėktuve perspėjau saviškius: "Vyrai, - sakiau jiems - pasiruoškite atsidurti visiškai kitame pasaulyje ne tik psichologiniu, bet ir buitiniu požiūriu - prie ko esate pripratę Amerikoje, nė su žiburiu nerasite Sovietų Sąjungoje".

(bus daugiau)

Kauno Šančių bažnyčioje

A. Žižiūno nuotr.

Žvilgsnis atgal, žingsnis į priekį

(atkelta iš 4 psl.)

beturi ypatingo vaidmens istorijoje.

Dėl Kristaus nužudymo išrinktoji tauta buvo pašmerkta, atmeta ir tapo Dievo rūstybės ir bausmės objektu.

Vatikano II Susirinkimas grįžo prie Laiško romiečiams minčių ir darsyk jas perskaitė su tokiu jautrumu, su koku jas rašė apaštalas (deja, po Pauliaus tokio jautrumo itin stigo krikščionims ir netgi jų šventiesiems). „Nostra aetate“ tekstas suaktualino Pauliaus laiško mintis ir pakvietė krikščioniškąją teologiją radikaliai peržiūrėti savo teiginius, skelbdamas, jog:

Bažnyčia turi ypatingą santykį su Abraomo palikuonimis, iš kurių ji gavo Senojo Testamento apreiškimą, tikėjimo protėvius, Kristų pagal kūną, apaštalus ir pirmuosius mokinius.

Žydoms ir krikščionims dera pažinti ir gerbti vieniems kitus. Jėzaus nužudymu negali būti kaltinami nei Jėzaus, nei mūsų laikų žydai.

Žydu tauta negali būti vaizduojama kaip Dievo atmeta ar prakeikta.

Žydu tauta yra mieliausia Dievui, todėl gailimasi bet kokių antisemitizmo apraiškų.

Dievas nesigali žydu tautai duoti dovanų ir pašaukimo.

Aprobavus „Nostra aetate“ Paulius VI pasakė: „Žydai turi būti ne atmetimo ir nepasitikėjimo, o pagarbos, meilės ir vilties objektas“. 1986 m. lankydamsis Romos sinagogoje šią mintį gražiai pratesė Jonas Paulius II: „Su žydu religija mus sieja santykiai, kokių neturime su jokia kita religija. Jūs esate mūsų mylimiausi broliai, tam tikra prasme galima pasakyti – esate mūsų vyresnieji broliai.“

„Nostra aetate“

aiškinantys dokumentai
1974 m. gruodžio 1 d. popiežiškoji Religinių santykių su judaizmu komisija paskelbė dokumentą „Nuorodos ir patarimai sinodinio pareiškimo „Nostra aetate“ taikymui“. Jame dėstomi krikščionybės priminti ir nediskutuotini teiginiai. Štai kai kurie iš jų:

Būtina, kad krikščionys geriau nei iki šiol suvoktų esminius žydu religinės tradicijos komponentus; tai darant dera įsiklausyti, kaip pagrindinius judaizmo bruožus apibrėžia patys žydai.

Žydu ir krikščionių santykiai ligi šiol dar nėra įveikę monologo stadijos; gerbiant kitos pusės religinius įsitikinimus, reikalingas tikras dialogas.

Ligi šiol dar nėra aiškiai parodyta, kad krikščionybė ir judaizmas vienija Senasis ir Naujasis Testamentas. Jie nėra priešingi vienas kitam, o Senojo Testamento religija nėra į Dievą ir artimo meilę neapeliuojanti baimės ir legalizmo religija.

Krikščionys, laikantys Mesiją atėjusiu, irgi lieka laukime, nes atpirkimas nėra galutinai įvykęs.

Jėzus laikų judaizmas nėra vienalytis ir paprastas; tai sudėtinga tikrovė. Judaizmas toliau egzistavo ir vystėsi ir po Jeruzalės sugriovimo 70-aisiais metais.

1985-aisiais ta pati komisija išleido dokumentą „Pastabos dėl tinkamo žydu ir judaizmo pateikimo Romos Katalikų Bažnyčios skelbime būdo“. Jame patikslinama, kad:

Katalikų mokyimo dėmesys judaizmui turi ne tik istorinį ir archeologinį pagrindą. Svarbus ir šiandieninis judaizmas, nes senoji sandora niekada nebuvo atšaukta.

Norima, jog visi – žydai ir krikščionys – gyventų bendra atmintimi ir viltimi, kartu darbuotųsi ir taip – siekdami teisybės ir susitaikymo – ruošų Mesijo atėjimą ar sugrįžimą.

Jėzus, Marija ir apaštalai buvo į savo tautą visiškai įaugę ir jos tikėjime bei kultūroje dalyvaujantys žydai. Jėzus, beje, savo tarnystę buvo aiškiai apribojęs tik „pražuvusiomis Izraelio namų avimis“ (Mt 15, 24).

Jėzus ne visada prieštaravo fariziejams (iš jų po 70-ųjų metų išsivystė judaizmas). Jis dalijosi su jais savo religiniais įsitikinimais, ir, priešingai nei sadukiejai, jie buvo normalūs Jėzaus pašnekovai. Apaštalas Paulius didžiavosi esąs fariziejus. Jėzų pasmerkė ne fariziejai, o kunigų, politikų ir sadukiejų vyriausieji – jie buvo daug didesni veidmainiai už fariziejus.

Mes, šiandienos krikščionys, kartais esame ne mažesni veidmainiai nei fariziejai (fariziejizmas blogąja prasme gali iškreipti bet kokią religiją).

Priešingas judaizmui Naujojo Testamento vietas reikia aiškinti turint galvoje istorinį NT kontekstą ir konkrečias pirmųjų krikščionių bendruomenių problemas.

Žydu ir krikščionių dialogas

Žydu ir krikščionių dialogas siaurąja prasme išsivystė per pastarąjį penkiasdešimtmetį; iki tol buvusius precedentes galima vadinti dialogo salomis nesikalbėjimo vandenynė. Naują laikyseną šiame dialoge pradėjo Seelisbergo konferencija, kurios pagrindiniai atstovai buvo katalikas Jacques Maritain ir žydas Jules Isaac. Pastarasis, beje, išleido įdomią knačioje pagimdytą knygą „Jėzus ir Izraelis“ – ji pradėjo seriją studijų ir publikacijų šia tema. Popiežius Jonas XXIII Didžiojo penktadienio liturgijoje panaikino žodį *perfidus* („netikslus“), kuriuo anksčiau būdavo apibūdinami žydai. Prisiminta ir įvertinta skilimo tarp Bažnyčios ir Izraelio žaizda bei apaštalo Pauliaus skausmas: „Sakau tiesą Kristuje, nemeluoju, – tai liudija ir mano sąžinė Šventojoje Dvasioje, kad labai liūdžiu ir nuolat širdį man skauda. Man mieliau būtų pačiam būti prakeiktam ir

atskirtam nuo Kristaus vietoj savo brolių, tautiečių pagal kūną“ (Rom 9, 1-3).

Toks sopantis susirūpinimas pagimdė jau minėtus oficialius pastarojo meto Bažnyčios dokumentus ir paskatino kitus meilės bei atgailos žydu atžvilgiu aktus. 1986 m. balandžio 13 d. Šventasis Tėvas aplankė Romos sinagogą. Žiniasklaidos dėka apie tai sužinojo milijonai žmonių visame pasaulyje; šis įvykis sukėlė itin didelį atgarsį ir buvo palankiai įvertintas svarbių judaizmo atstovų. 1986 m. spalio 27 d. Asyžiuje krikščionys drauge su žydais dalyvavo visų religijų atstovų maldos dienoje.

1993 m. rugsėjį Izraeliui susitarus su Palestinos išlaisvinimo organizacija dėl žydu ir arabų sugyvenimo principų bei arabų-palestiniečių valstybės įkūrimo, Apaštala Sostas 1993 m. gruodžio mėnesį pripažino Izraelio valstybę ir užmezgė su ja oficialius diplomatinis santykius.

Šiandien žydu ir krikščionių dialogas ypač aktualus, nes pasitarnauja:

- autentiškam iš judaizmo gimusio krikščioniško tikėjimo suvokimui ir bendrų žydu-krikščionių tradicijos elementų atradimui;

- teologijos pagilimui dalyjimosi ir dialogo keliu;

- ekumeninių santykių plėtrai Vatikano II Susirinkimo dvasia; - rasistiniam mentalitetui artimam fundamentalizmui ir fanatizmui neutralizuoti.

Padovanokite "Darbininko"

prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga!
Prenumerata metams - tik \$30.

Nedarkykime sporto istorijos

Kai pasirodė Vilniuje išleistas biografijų žinyno „JAV lietuviai“ pirmasis tomas (a-m), pasidomėjau, kas ten parašyta apie mūsų žymiuosius krepšininkus. Nieko neradau apie Artūrą Andruli, tik 8 eilutės apie Adolfą Andrulį. Toliau 13 eilučių apie Feliksą Kriaučiūną, o po to stabtelėjau prie Prano Lubino, kuriam skirta 23 eilutės ir yra jo nuotrauka.

Cia ir užkliuvo sakiny, esą Lubinas „1937 su Lietuvos rinktinė laimėjo I vietą antrajame Europos čempionate Rygoje“. Abipus Atlanto dar yra nemažai sporto mėgėjų, kurie jautriai išgyveno krepšinio dienas latvių sostinėje, bet visiems aišku, kad Lubinas Rygoje nežaidė – iš JAV lietuvių ten buvo trys: Kriaučiūnas, Talzūnas ir Žukas. Lubinas padėjo Lietuvai laimėti tik trečioje Europos pirmenybėse 1939 Kaune.

Antras klaidingas sakiny: „1938 Tautinėje olimpiadoje Kaune su JAV lietuvių krepšinio komanda pelnė aukso medalį“. Panašiai (ir neteisingai) nugudravo ir Alg. G. [Gustaitis] „Lietuvių enciklopedijos“ XVI tome (Bostonas, 1958), teigdamas, kad „Lietuvos tautinėje olimpiadoje jo [Lubino] vadovaujama JAV lietuvių krepšinio komanda išėjo laimėtoja“.

Beje, Vilniuje leistas savaitraštis „Gimtas kraštas“ Tautinės olimpiados 50-mečio proga (1988, Nr. 30) teigė, kad „Amerikos lietuvis Pranas Lubinas tautinėje olimpiadoje žaidė krepšinį Lietuvos rinktinėje“.

Tuo tarpu JAV gyvena keli veteranai, kurie Tautinėje olimpiadoje žaidė krepšinį už jėzuitų gimnaziją Kaune. Jos auklėtiniai pirmose rungtyse įveikė Klaipėdos meistrę KSS, bet antrame rate jų laukė vienas iš favoritų – LFLS su Lubinu. Po vienašališko žaidimo LFLS laimėjo 45:5. Dar ir dabar seni kaudiniai tarpusavyje pajuokauja,

kaip mažąsias jėzuitas Juozas Saladžius tose rungtyse sugebėdavo apibėgti milžino Lubino koją... Apie tai gali pasakoti ir kitas jėzuitų penketuko dalyvis Kęstutis Čerkešius, kurio straipsniais „Darbininke“ ir Vilniaus „Vorutoje“ pasinaudojau rengdamas šį rašinį.

Taigi, turim galvosūki, už ką olimpiadoje žaidė Lubinas, nes spaudoje nuskardeno trys galimybės: Amerikos lietuvių, Lietuvos rinktinė ir LFLS. Lietuvos rinktinė olimpiados krepšinio varžybose nedalyvavo, tad ši prielaida atkrinta. Neginčytinas faktas, kad Lubinas žaidė LFLS penketuke, kuris užėmė antrą vietą (sidabro medalis), o pirmą vietą iškovojo ir aukso medaliu pasipuošė Amerikos lietuvių komanda (su Mykolu Ruzgiu). Baigminėse rungtyse jie nugalėjo LFLS su Lubinu 27:21.

Beje, po olimpiados buvo kelios parodomosios Lietuvos rinktinės – Amerikos lietuvių krepšinio rungtyse, bet tai neturėjo jokio ryšio su ankstesnėmis olimpinėmis varžybomis.

Gaila, kad išeivijos spauda dabar lyg sutemoje, joje nemažai grafomanijos, dažnai rašoma atmetamai, kaip sakoma, iš po rankovės, abejotini gandai paverčiami faktais, daug sentimentalių pagyrų, limonadinio patriotizmo. Tuo tarpu Lietuvos spauda, atrodo, negali (ar nenori) atsikratyti sovietinių nuosėdų: sporto klubų pavadinimus užsispyrusiai apsiaučia kabutėmis (Vakaruose to nedaroma, o ir Lietuvoje senais laikais be jų apsieidavom), vietoj lietuviško termino pirmenybės vis dar karaliauja čempionat(as) – negi dėl to, kad šis žodis rimuojasi su rusišku trijų aukštų keiksma?

Betgi svarbiausia – visi turėtumėm stengtis, kad bent mūsų sporto istorija nebūtų iškreipiama, žalojama.

Antanas Bagdžiūnas

Lenkų išeivijos aktyvistas ragina istorinę Tėvynę ryžtingiau paremti Lietuvos narystę NATO

Įtakingas lenkų išeivijos Jungtinėse Valstijose atstovas pareiškė priekaištų savo tautiečiams tėvynėje už, jo vertinimu, nepakankamą paramą Lietuvos euratlantinės integracijos siekiams.

Buvusio „Laisvosios Europos“ radijo lenkų redakcijos vadovo Jano Nowak-Jezioranski straipsnį „Lietuva, Tėvyne mūsų“ paskelbė Lenkijos dienraštis „Rzeczpospolita“. Jame au-

torius primena Amerikos lenkų kongreso rezoliuciją ryžtingai remti Lietuvos pakvietimą į NATO per kitą aljanso plėtimo etapą.

„Ši rezoliucija Lietuvoje susilaukė didelio atgarsio, tačiau dėl nežinomų priežasčių apie ją netylėjo lenkų žiniasklaida“, stebimasi straipsnyje. J. Nowak-Jezioranski Amerikos lenkų

(nukelta į 7 psl.)

Daugiausia restoranų viename pastate yra „Lietuvos“ viešbutyje Vilniuje - 4 restoranai su atskirais virtuvėmis ir atskirais orkestrais. Be to, yra 4 barai. Restoranuose ir baruose vienu metu galima priimti 1170 svečių.

Didžiausia valgykla - 1200 vietų „Sveikatos“ dietinė valgykla Druskininkuose.

Transporto statiniai

- Didžiausias oro uostas, užimantis apie 10 km² plotą, yra Šiaulių oro uostas Zokniuose. Jame yra du lėktuvų pakilimo - nusileidimo takai: 3,5 km ilgio 4,5 m pločio pagrindinis, padengtas apie 2 m storio betono, asfaltbetonio ir armatūros sluoksniais, ir 3,2 km ilgio atsarginis. Tai buvęs slapstas SSRS (vėliau Rusijos) ginkluotųjų pajėgų aerodromas su lėktuvų remonto gamykla. Po rekonstrukcijos, nuo 1997 m. rugpjūčio 28 d. ši oro uostą eksploatuoja Lietuvos civilinės aviacijos direkcija.

- Ilgiausias ir aukščiausias tiltas - 599 m ilgio (9 tarpatriamių po 62,4 m) ir 42 m aukščio. Tai geležinkelio tiltas per Dubysą ties Lyduvėnais (Raseinių r.). Pastatytas 1918 m., 1944 m. susprogdintas, 1951 m. atstatytas ant naujų atramų.

- Ilgiausias automobilinis tiltas - 494 m ilgio, 10 m važiuojamosios dalies ir dviejų šaltitilių po 1,5 m pločio - jungia Nemuno krantus Jurbarko. Pastatytas 1978 m.

- Ilgiausias pėsčiųjų tiltas - 525 m ilgio, 2,15 m pločio - tiltas per Širvenos ežerą Biržuose. Pastatytas 1987 m.

- Ilgiausias į jūrą tiltas - 461 m ilgio - Palangos pėsčiųjų tiltas. Jis pastatytas ant 300 gelžbetoninių polių, atidarytas 1997 m. birželio 7 d. Pirmasis į jūrą tiltas buvo medinis, pastatytas 1882 m. grafo Juozapo Tiškevičiaus sumanymu.

- Plačiausias tiltas - 32,8 m važiuojamosios dalies ir dviejų šaltitilių po 3 m pločio; 260 m ilgio - „Geležinio vilko“ tiltas jungiantis Neries krantus Vilniuje ties Pedagoginių universitetu. Pastatytas 1979 m.

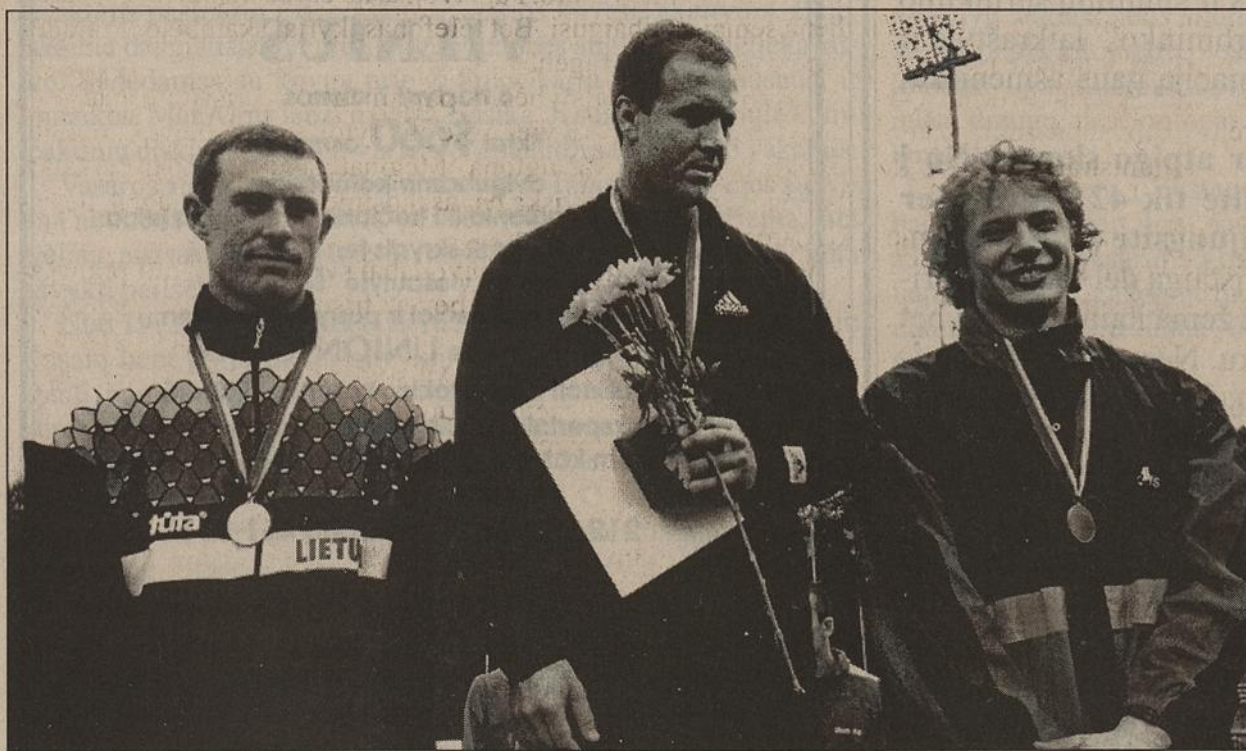
- Didžiausio krantininių atramų aukščio skirtumo tiltas - 23 m aukščio skirtumo, 388,5 m ilgio - „Trijų mergelių“ pėsčiųjų tiltas jungiantis Nemuno krantus Kaune tarp Aukštųjų Šančių ir Panemunės. Pastatytas 1976 m.

Ilgis su krantinėmis atramomis

- Ilgiausias tunelis - 1,28 km ilgio - yra Kaune. Iškastas 1859 - 1862 m. Buvo skirtas dvikeliai geležinkelui. 1969 m. tunelį sutvirtinus, dvikelis geležinkelis pertvarkytas į vienkėlį. Manoma, kad vienas iš tunelio projekto autorių yra inžinierius Stanislovas Kerbedis.

- Seniausias tunelis - iškastas 1859 - 1860 m. Paneriuose (Vilniuje). Jo ilgis - 426 m. Nuo 1952 m. nenaudojamas. Vienas iš tunelio projekto autorių yra inžinierius Stanislovas Kerbedis.

- Plačiausias tunelis - 30 m pločio, 263,7 m ilgio - yra Vilniuje po Nepriklausomybės aikšte ir Gedimino prospektu 7 - 8 m gylį. Jis šešių autotransporto eismo juostų.

JAV ieties metimo rekordininkas ir čempionas Tomas Pukštys ant laimėtojo pakopos LTO varžybose Kaune. Šalia jo – kitų dviejų spalvų medalių laimėtojai – Arūnas Jurkšas ir Kęstas Celiešius

Ed. Šulaičio nuotr.

*Skaitytėjai rašo
"Darbininkui"*

Kodėl mes vis atsiliekame?

Modernioje ir intensyvioje miškininkystėje yra beveik būtinai medynų auklėjamieji kirtimai, kada jaunuolynuose ir viduramžiuose medynuose per išretinimus yra išimami prastos kokybės medžiai. Lietuvoje su tokiais kirtimais viena bėda yra ta, kad išimtai medienai nėra rinkos: ji yra per plona statybai ir lentpjūvėms. Kadangi Lietuvoje vyrauja pušis ir eglė, iš tokios medienos net ir malkos yra prastos. Bet tokia mediena yra tinkama sulfatinės celiuliozės gamybai. Tik reikia celiuliozės fabrikų. Estai šią problemą išsprendė jau 1938 metais, pastatydami didelį sulfatinės celiuliozės fabriką, kuris gali naudoti ne tik eglės, bet ir pušies medieną. Teko skaityti, kad suomiai prieš keletą metų tą estų fabriką labai išplėtė ir modernizavo. Taip pat pagal tarptautinį popieriaus ir celiuliozės žurnalą TAPPI (1998 m. lapkričio nu-

meris pusk. 32) dvi suomių bendrovės, Metsa-Serla ir Sodra, Latvijoje stato didelį sulfatinės celiuliozės fabriką, kurio pastatymas kainuos 960 milijonų dolerių. Jo metinė gamyba bus 600,000 tonų celiuliozės, taigi, bus vienas iš didžiausių Europoje. Palyginimui, Lietuvoje vienintelis sulfatinės (ne sulfatinės) celiuliozės fabrikas Klaipėdoje pagamina tik apie 50,000 tonų į metus. Jame negalima naudoti pušinių popiermalkių. Atseit, naujasis latvių fabrikas per mėnesį pagamina tiek celiuliozės, kiek Klaipėdos fabrikas pagamintų per metus. Tiksliai latvių fabriko vietovė nėra nurodyta, tik parašyta, kad jis bus apie 100 mylių (160 kilometrų) į pietryčius nuo Rygos, atseit, kažkur arti Daugpilio. Bus sukurta apie 1,000 gerai apmokamų darbų pačiame fabrike ir dar gal pora tūkstančių darbų prie popiermalkių paruošimo ir pristatymo

į fabriką. Gal šiuo fabriku galės truputį pasinaudoti ir šiaurės-rytų Lietuvos miškų augintojai, ten pristatydami lietuviškas popiermalkes.

Jei estai ir latviai ne savo kapitalu gali pasistatyti didelius celiuliozės fabrikus, kodėl to negali padaryti lietuviai? Moderniški sulfatinės celiuliozės fabrikai neužtersia nei oro, nei vandens, todėl jie nepakenktų Lietuvos ekologijai. Būtų sukurta daug darbų Lietuvos žmonėms, ir mūsų miškininkams būtų sudarytos sąlygos praktikuoti intensyvesnę ir modernesnę miškininkystę.

Zenonas Prūsas
Chillicothe, OH

Vaizdas iš Lietuvos Fondo pokylio Lemonte, prie Chicagos, kur buvo apdovanoti JAV universitetuose studijuojantieji lietuviai jaunuoliai. Kalba LF Pello skirstymo komiteto pirm. dr. A. Razma

Ed. Šulaičio nuotr.

Tilžės Akto sukaktis kaltina tautą

Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio surengtas Tilžės Akto 80 metų sukakties minėjimas gretina Prūsų Lietuvos dramatišką praeitį su išsilaisvinusios tautos nusikalstamu nesuinteresuotumu jos didžia tragedija.

Teutonų ordinas, tryliktame šimtmečiu išblokštas iš barbariškų karų Palestinoje, savo žmogžudišką igudimą perkėlė į Baltijos kraštus, tariamai krikščionybės praplėtimo tikslais. Įsigijęs Vakarų Europos paramą ir talką, ordinas Kristaus meilės ir taikos Evangeliją žmonijai pavertė į "kardu ir ugnimi" vykdomą žmogžudystę tautų santykiuose. Lietuvių tautos dramatiškos apsigynimo pastangos prieš viskuo aprūpintą militarinę galybę pareikalavo daugelio generacijų pajėgiausių žmonių gyvybės aukų, o didelius krašto plotus nusiaubė dykromis. Per

200 metų krikščionybės vardu vykdomų žiaurių invazijų ir užkariavimų ordinas nepastatė nei vienos bažnyčios žmonėms, neparuošė nei vieno kunigo jų kalba, net nei pradinio katekizmo supažindinimui su propaguojamos tikybos pagrindais. Nesibaigiantis militaristinis naikinimas išsėmė tautos pajėgas, išplėšė Mažosios Lietuvos žmonių laisvę, bet nepalaužė ryžto ir vilties šviesesnei atečiai.

Ateitis tačiau buvo pasmerкта dar baisesniam likimui. Staiga užplūdęs visuotinis maras mirtinai nusiaubė vos ne pusę Mažosios Lietuvos žmonių. Lyg dar ir tokios tragedijos nebūtų buvę gana, okupaciniai valdžios organai pravedė kolonizaciją svetimos tautos masiniais antplūdziais, nusiaubusiais nelaimės ištverusius lietuvininkus pasi-

(nukelta į 7 psl.)

RigaVen Travel Inc.

SPECIAL FOR FALL/WINTER

Round Trip from Newark

\$350 plus tax

to

VILNIUS, ST. PETERSBURG or MOSCOW

Leave: MON/TUESDAY

Return: THURSD/FRI/SUNDAY

Minimum stay: 5 days

TRAVEL TIME

25 OCT -- 13 DEC

11 JAN -- 21 MARCH

"Tickets are non-refundable"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

Pranešame visiems siuntėjams, kad tolimesnės konteinerių į Lietuvą datos ir siuntinių surinkimo datos bus skelbiamos "Darbininko" laikraštyje ir kiekvienas siuntėjas informaciją gaus asmeniškai paštu.

VISŲ DĖMESIUI! Dar atpigo skambučių į Lietuvą kainos – mokėsite tik 42 centus per minutę, jei visiškai persijungsite į RSL Com. Prašom kreiptis į "Vilties" įstaigą dėl telefono prijungimo anketos. Tokia pat žema kaina galioja bet kokiui paros ar savaitės laikui. Nėra jokių prijungimo ar mėnesinių mokesčių. Labai pigios kainos skambinti į kitas pasaulio šalis.

Įsigykite iš anksto apmokėtą skambinimo kortelę. **KORTELIŲ KAINA ATPIGO IKI 31 c/min!** * Už pirmą pokalbio minutę pridėdamas vienas doleris. Su 5, 10 ar 20 dolerių kortele galėsite skambinti į Lietuvą iš bet kokio telefono. Pigu ir patogiu!

Žiūrėkite mūsų skelbimą 8 puslapyje

Papildomos informacijos skambinkite į "Vilties" įstaigą 617-269-4455.

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

- *Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
- *IRA sąskaitas

- *Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas
- *Tiesioginį pinigų deponavimą

- *Namų paskolas *Automobilių paskolas

- * Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
- *Namų (Home Equity) paskolas

Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenei...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue

Kearny, NJ 07032

(201) 991-0001

arba skambinkite nemokamai:

1-888-SCHUYLER

(1-888-724-8953)

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys/ 7 dienos

tiktai **\$660** asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

sūžinti apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų ekspertai parūpins Jums pigiausius skrydžius, priimanom kainom geriausius viešbučius ir vietines ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue

New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

BRIDGES

LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL

Žurnale rasite:

- Amerikos lietuvių apylinkių žinias,
- Lietuvos naujienas,
- Ir pasaulio atgarsius į Lietuvos ir Amerikos lietuvių reikalus.

Užsisakykite naujiems metams BRIDGES žinlaraštį šiuo adresu:

BRIDGES subscriptions

1927 West Blvd., Racine, WI 53403

Prenumerata - 18 dol. metams.

Žurnalas leidžiamas 10 kartų per metus.

BRIDGES leidėjas yra JAV Lietuvių Bendruomenė

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR
JANUARY, 1999

January 19	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
January 21	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
January 22	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
January 23	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$ 375 r.t.

One way to Vilnius \$ 320

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Established in 1958

Tilžės Akto sukaktis kaltina tautą

(atkelta iš 6 psl.)

savinimu jų žemių, turto ir gyvenimo ateities. Atrodė, kad vietiniams žmonėms neliko rytojaus.

Nepaisant tokių neaprepiamų Mažosios Lietuvos likimo smūgių, laiko tėkmėje išlikusioms kartoms besikeičiant, nauji atgimimo daigai vėl pakilo gyvenimui savoje žemėje. Pamažu, bet nesustabdomai besivystanti raštija, religiniai „surinkimai“, draugijos, spauda, kultūrinė ir, pagaliau, politinė veikla išugdė krašte stiprias asmenybes. Mažoji Lietuva, vėl pasijutusi vientisa ir sąmoninga tauta, 1918 metais lapkričio 30 dieną pakilo Tilžės Akto deklaracija, skelbiančia pasauliui kašto prisijungimą prie naujai atsistatantios tautos bendroje Lietuvos valstybėje. Atrodė, kad po tamsių istorinių amžių pagaliau tauta bus atradusi savo ateities kelius.

Tolimesni tarptautiniai mechanizuoto barbarizmo įvykiai parodė, kad krašto ir žmonių tragedijai neliko ribų. Hitlerio ir Stalino sukulto Antrojo pasaulinio karo išdavos Mažajai Lietuvai tiesiog stabdo žodžius. Tūkstančius metų egzistavusi tauta, atkakliai kovojusi dėl teisės gyventi savoje žemėje, staiga turi būti dingusia net be pripažinimo, kad ji yra buvusi. Tai siaubingiausias genocidas viso pasaulio akivaizdoje ir grubi panieka tarptautinei teisei, krikščioniškai moralei ir gyve-

namųjų laikų civilizacijai.

Kaip išsilaisvinusi tauta sutinka toki sukrečiantį praradimą broliško krašto, prieš 80 metų drąsiai paskelbusio bendro valstybinio tapatumo ryšį? Deja, ji neparodo tokio ryšio ir pasišventimo, kokį matome vykdant žydus atstatant tūkstančius metų prarastą kraštą arba šiaurinius airius, nors ir praradusius tautinę kalbą ir jos apraiškas. Pasaulio lietuvių bendruomenę stebina, kai su apsilankančiais tautiečiais jau sunku sumegzti pokalbį apie genocido ištiktą Mažąją Lietuvą. Jiems jau kliūva Tilžės, Karaliaučiaus lietuviški vardai, bet Sovetską, Kaliningradą, Krasnoznamenską ir kiti be kalbinių šaknų niekad neegzistavę genocidiniai mėsainiai atstovauja sovietinio okupacinio šarmo sužalotą tautinį savigarbumą. Tai per daug skaudūs reiškiniai minint Tilžės Akto tautos testamentą, pašvęstą vykdyti laimingesnei tautos daliai. Ji turėtų rimtai sielotis dėl tokios sužalotos dvasinės būsenos. Pasaulio lietuvių bendruomenėje Tilžės Aktas nelaukia tapti Sovietų aktu.

Algis A. Regis
MLRS pirmininkas

Ramūnas Buntinas
Tilžės Akto minėjimo vadovas

Vilius Trumpjonas
Tilžės Akto minėjimo vadovas

“Pagalba Lietuvai” praneša

Lietuvos Vyčių padalinys “Pagalba Lietuvai” praneša, kad direktorių taryba išrinko Reginą Juškaitę-Švobienę naują “Pagalba Lietuvai” pirmininke. Pareigas ji pradeda eiti 1999 m. sausio 1 d. Aštuonerius metus Regina buvo aktyvi valdybos ir direktorių tarybos narė. Ji taip pat buvo išrinkta valdybos vicepirmininke ir sąžiningai dirbo kaip ryšininkė su visuomene. Ji turėjo daug įvairių ipareigojimų ir turi patyrimo sėkmingai atlikti šias naujas pareigas.

Robertas S. Boris, buvęs “Pagalba Lietuvai” pirmininku nuo padalinio pradžios (1990 m.), pasiliks direktorių tarybos pirmininku.

Nuo 1990 m. “Pagalba Lietuvai” finansavo 64 talpintuvų siuntas Lietuvai: Caritas – Vilniuje, Kaune bei Marijampolėje; Šv. Jokūbo ligoninei – Vilniuje; Dializės skyriui Santariškių ligoninėje – Vilniuje; Šv. Klaros ligoninei (hospice) – Utenoje; Krikščionių gimdymo namams – Kaune. Lietuvos sveikatos ministerija išdalino 30 talpintuvų daugiau negu 100 ligoninių visoje Lietuvoje, ypač tose vietose, kuriose pagalba buvo ir tebėra reikalingiausia. Iki 1998 m. spalio mėn. virš 53 milijonų dolerių vertės vaistų, medikamentų ir medicininių

reikmenų paaukota Lietuvai. Už kiekvieną paaukotą dolerį “Pagalba Lietuvai” gali išsiųsti \$182.25 vertės vaistų, medikamentų ir įrangą. Didžiausi aukotojai šiame projekte yra Catholic Medical Mission Board, New Yorke, Pharmacists without Borders, Prancūzijoje, ir World Medical Relief, Detroite.

Kartu su medicininės pagalbos programa “Pagalba Lietuvai” išdalino per 26,000 dol. sriubos virtuvėms, jaunimo programoms ir parapijoms. Dauguma šių aukų gauta iš specifinių palikimų ir aukotojų prašymų.

Daugelis žmonių mano, kad Lietuvai šiandien labiausiai reikia dvasinio atstatymo ir atnaujinimo. Gera paruošti kunigai gali priimti iššūkį. Todėl “Pagalba Lietuvai” atsiliepia į arkivyskupo metropolito Audrio Bačkio prašymą – finansiskai padėti studijuojantiems klierikams kiti tik pastatytoje Šv. Jozapo seminarijoje, Vilniuje. Seminarija priklauso Vilniaus arkidiecezijai bei Panevėžio ir Kaišiadorių diecezijoms. “Pagalba Lietuvai” pradėjo naują projektą, kuriame klierikas būtų “išsūnytas”, o geradarys aukotojas apmokėtų vienerių metų stipendiją (2000 dol.). Dabartiniu laiku 70 klierikų lankosi seminarijoje. Iki šiol 5 klierikai jau “išsūnyti” ir jiems apmokėta pilna metinė

stipendija. Dar reikia šiam projektui rasti 65 “išsūnijančias” šeimas. Visuomenė visuomet buvo dosni, tad prašome toliau pagal išgales tęsti paramą. Visos aukos – didelės ar nedidelės – bus mieliai priimanos.

Dėl smulkesnės informacijos apie šią naują ar kitus “Pagalba Lietuvai” projektus prašome kreiptis į Reginą Juškaitę-Švobienę, “Pagalba Lietuvai” pirmininke: 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071-2622, namų tel. (248) 547-2859, faksas (248) 547-0982, ir darbovietės tel. (313) 396-0389.

Michael Shea
“Pagalba Lietuvai” vicepirmininkas

Rasų kapinės Vilniuje

R. Šuikos nuotr.

Lenkų išeivijos aktyvistas ragina istorinę Tėvynę ryžtingiau paremti Lietuvos narystę NATO

(atkelta iš 5 psl.)

kongreso nutarimą vadina “istoriniu”. “Lenkų draugiškumą Lietuvai lemia ne politiniai ar ekonominiai interesai, o sentimentai, kylantys iš praeities”, rašo jis.

J. Nowak-Jezioranski tikina, kad Rusija su imperijos pradimu susitaikys tik tada, kai “galimybė atkurti dominavimą prieš kaimynus užblokuos NATO plėtimasis, todėl Lietuvos priėmimas į NATO kitame etape yra būtinas, siekiant pakeisti Rusijos požiūrį į visą buvusią SSSR kaip išskirtinę Maskvos įtakos zoną”.

Lenkų bendruomenės veikėjas taip pat rašo, kad neseniai Varšuvoje apsilankę JAV senatoriai negalėjo atsistebėti, kodėl aukštas Lenkijos valdininkas paklausė, kokias galimybes prisijungti prie NATO turi Slovėnija. “Negalėjo suprasti, kodėl šiame klausime nebuvo paminėti du artimiausi Lenkijos kaimynai - Lietuva ir Slovakija”, teigiama straipsnyje. Autorius kritikuoja ir Europos Ko-

misijos sprendimą dar nerekomenduoti pradėti ES narystės derybų su Lietuva.

Pasak jo, tai “sudavė rimtą smūgį Lietuvos provakarietiškai ir prolenkiškai orientacijai ir jos svarbiausiam atstovui prezidentui Valdui Adamkui”.

“Be jokio pagrindo Lietuva buvo išbraukta iš derybų su Europos Sąjunga. Tai atsitiko, neatsižvelgiant į faktą, kad Lietuva per pastaruosius dvejus metus smarkiai pažengė pirmyn, stiprindama laisvą rinką. Skausmingai sureagavo Vilnius, kai Lenkijos vyriausybė po šio neteisingo sprendimo visiškai tylėjo”, teigia J. Nowak-Jezioranski.

Jis taip pat ragina Lenkiją atiduoti savo balsą už Lietuvą, kol vyksta diskusijos dėl kito NATO plėtimo etapo.

“Čia negali pritrūkti Lenkijos balso. Tai neturi būti nei Amerikos satelito, nei buvusio Maskvos satelito balsas, kuris iš įprasto nenori užgauti vyresniojo brolio. Lenkija pajėgi būti savarankiška”, rašo J. Nowak-Jezioranski. **BNS**

Bibliotekų kompiuterizacija

Antrąją Naujųjų metų dieną Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje pradėjo veikti pirmasis Lietuvoje kompiuterinis vaizdų katalogas. Netrukus sėdint namie prie asmeninio kompiuterio bus galima vartyti šimtus tūkstančių bibliotekos kortelių ir pasirinkti iš jų reikalingą knygą, rankraštį, laikraštį, žemėlapi, gaidas ar dokumentą. Nacionalinės bibliotekos kompiuterizavimo projektai buvo pradėti rengti 1984 metais. Bibliotekoje jau sukurta ir toliau

kuriama Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema (LIBIS). Ji apima visas moksline ir viešąsias bibliotekas. Šios sistemos sukūrimas kainuos maždaug 20 mln. litų. Ją ketinama baigti kurti 2002 metais. Nacionalinė biblioteka, sukūrusi LIBIS, palengvins katalogavimą kitoms bibliotekoms, joms beliks užpildyti saugojimo šifrus bei papildyti duomenų bazę savo kraštotyrine medžiaga, kurią rajoninių bibliotekų darbuotojai geriau išmano. **R**

New Yorko sporto žinios

1999 metų Rytų Sporto Apygardos krepšinio ir stalo teniso pirmenybės įvyks sausio 30 ir 31 dienomis Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Dalyvaus Bostono, Philadelphijos, New Yorko, Worcesterio ir Baltimorės sportininkai.

Krepšinio varžybos vyks senjorų, vyrų ir jaunių A, B, C, D ir molekulių amžiaus klasėse. Įdomus priedas yra molekulių amžiaus klasė (7 metų amžiaus vaikai), susidariusi Philadelphia ir New Yorko komandose. Taip pat pirmą kartą Rytų Sporto Apygardoje įvyks senjorų pirmenybės, 35 metų ir vyresniems. Ypatingai stiprių varžybų tikimasi jaunių A ir B amžiaus klasėse tarp Bostono ir

New Yorko, nes New Yorkas ruošiasi revanšui po skaudaus pralaimėjimo pernai Worcesteryje.

Stalo teniso varžybos vyks vyrų, moterų ir jaunių klasėse. Tiksliai programa bus nustatyta gavus galutinę registraciją. Norintieji užsiregistruoti prašomi skambinti RSA vadovui P. V. Gvildžiui, tel. 718-356-7871, fax: 718-356-7871, e-mail: INAPRA@AOL.com

Šeštadienio vakare yra planuojamas pasilinksminimo vakaras jaunimui. Suvažiavimo proga taip pat yra šaukiamas Rytų Sporto Apygardos klubų susirinkimas išrinkti naujam apygardos vadovui.

A. + A.

**MARIJAI LUŠIENEI -
ARMINAITEI**

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos dukras VIDĄ
PENIKIENĘ ir IRENĄ VEITIENĘ bei jų šeimą.

*Milda ir Kęstutis Čižiūnai
Dalia ir Alfonsas Dzikai
Zuzana ir Stasys Dzikai
Regina ir Jurgis Mikailos*

Mielam jaunystės ir tremties draugui

A. + A.

MEČIUI MOLERIUI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai LILEI,
sūnui HENRIKUI ir seseriai GENEI su šeimomis.

*A. Bagdžiūnas
D. Bagdžiūnaitė-Šileikienė
(krikšto dukra)
J. Matulaitienė
R. Vonasis
ir šeimos*

Mylimai motinai

A. + A.

MARIJAI LUŠIENEI

mirus, jos dukroms: VIDAI PENIKIENEI, Tautos Fondo reikalų
vedėjai, ir IRENAI VEITIENEI bei jų šeimoms reiškiamo gilią
užuojautą.

*"DARBININKO" REDAKCIJA
"DARBININKO" ADMINISTRACIJA*

A. + A.

**MARIJAI LUŠIENEI -
ARMINAITEI**

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo jos dukroms: VIDAI
PENIKIENEI, Tautos Fondo reikalų vedėjai, ir IRENAI
VEITIENEI bei jų šeimoms ir artimiesiems.

TAUTOS FONDAS

Buvusiai ilgametei Pasaulio Lietuvių Katalikų
Organizacijų Sąjungos Valdybos vicepirmininkei

A. + A.

MARIJAI LUŠIENEI

iškeliauvus pas Viešpatį, didžios netekties valandoje reiškiamo
giliausią užuojautą dukterims IRENAI VEITIENEI ir VIDAI
PENIKIENEI su šeimomis bei visiems artimiesiems. Esame
mintyse ir maldose drauge su Jumis.

*PASaulio LIETUVIŲ KATALIKŲ
ORGANIZACIJŲ SĄJUNGOS VALDYBA*

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Biblija - prelatas *Antano Rubšio* iš originalių graikų ir hebrajų kalbų išverstas Senąjį ir Naująjį Testamentą apimantis **ŠVENTASIS RAŠTAS** jau atspausťas Lietuvoje, Adomo Jakšto spaustuvėje. Ši 2100 puslapių biblija su plačiais paaiškinimais ir įvadais JAV-se kainuos 20 dol. ir persiuntimas. Ją platins ir "Darbininko" administracija. Kiek reikės primokėti už persiuntimą, paskelbsime vėliau. Knygos netrukus pasieks Ameriką.

Klierikas Jonas Dielinikaitis (iš Brazilijos), kuris studijuoja suaugusiųjų Holy Apostles kunigų seminarijoje Cromwell, CT, praleido trijų savaitių Kalėdų atostogas Brooklyno pranciškonų vienuolyne ir atliko labai didelį darbą. Jis fotolazeriniu būdu nufotografavo ir sukatalogavo dail. Elenos Kepalaitės pernai pranciškonų Adomo Galdiko vardo galerijai Brooklyne padovanotas skulptūras. J. Dielinikaitis yra keliolika metų dirbęs Kodak kompanijoje Brazilijoje, todėl ši fotografavimo mėnė gerai žino. Sausio 8 d. klierikas grįžo atgal į seminariją tolimesnėms studijoms.

Apreiškimo par. žinios

Dr. Juozas Dičpinigaitis su žmona Irena sausio 1 d. šventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Padėkos mišias 11 val. koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir kun. Vyt. Palubinskas.

Dr. Milda Palubinskaitė, parapijos tarybos narė, pereinamais metais buvo išrinkta į Brooklyno vyskupijos tarybą (Diocesan Pastoral Council), kuri pataria vysk. Daily. Ji sumaniai dalyvauja švietimo komitete. Sausio 25 d. šio komiteto posėdis įvyks Apreiškimo par. klebonijoje. Sveikiname mūsų par. tarybos narę su naujomis pareigomis.

Parapijos visuotinis susirinkimas įvyks ši sekmadienį, sausio 17 d., tuojau po sumos mokyklos salėje. Bus renkama nauja parapijos taryba, administratorius prel. D. Cassato pateiks metinę finansinę apyskaitą. Visi parapijiečiai laukiami.

1999 m. Rytų Sporto Apygardos krepšinio ir stalo teniso pirmenybės įvyks š. m. sausio 30 ir 31 d. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Dalyvaus Bostono, Philadelphia, New Yorko, Worcesterio ir Baltimorės sportininkai. Suvažiavimo proga šaukiamas Rytų Sporto Apygardos klubų vadovų susirinkimas, bus išrinktas naujas apygardos vadovas. Plačiau žiūr. "Darbininko" 7-tą psl.

Irena Vaišvilaitė, Ph.D., šiuo metu vadovaujanti Vilniaus Universiteto Religijos studijų Centru, pereinamais metais lankėsi JAV Rytų pakraštyje - Bostone ir New Yorke. Vaišvilaitė rūpinasi tarptautinės tyrimo programos *Aufbruch - Perėjimas ir viltis* vykdymu. Programa skirta pastarųjų 50 metų patirčiai komunistinių kraštų Bažnyčiose. Programoje dalyvauja Lietuvos, Lenkijos, Čekijos, Slovakijos, Vokietijos Bažnyčios istorijos ir pastoracinės teologijos specialistai. Lietuvoje yra renkama medžiaga apie Bažnyčios gyvenimą komunistinio režimo metais. I. Vaišvilaitės vadovaujama sritis - Bažnyčios ryšiai su išeivija, išeivijos dalyvavimas remiant katalikų pasipriešinimą, slapta vienuoliją, pagrindžio spaudą. Vaišvilaitė lankėsi Kennebunkporto ir Brooklyno pranciškonų vienuolynuose, Aušros Vartų parapijoje, Tautos Fonde, "Darbininko" istaigose.

Latvių katalikų bendruomenės nariai prieškalėdiniam susikaupimui buvo susirinkę Pranciškonų vienuolyne Brooklyne 1998 m. gruodžio 20 d. Latvis kunigas aukojo mišias ir klausė išpažinčių. Po pamaldų turėjo kavutę. Dalyvavo apie 30 asmenų.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Naujųjų Metų mintis. Evangelijoje skaitome apie įvairius Kristaus gyvenimo momentus, kai jis gyveno čia, žemėje. Apmąstykite juos, kiek daug pavyzdžių Jis mums paliko. Tada paklauskime savęs, ar mūsų kasdieniniai veiksmai atspindi mūsų Išganytojo pavyzdį? Jei esame kiek nuklydę, tai laikas dvasiniai atsinaujinti - skaityti Šventąjį Raštą, Evangelijas (ypač dabar, kai jas galime skaityti lietuvių kalba). Savo kasdieniniu doru elgesiu net nesąmoningai galime patraukti kitus arčiau Dievo.

Holy Cross parapijoje, mūsų kaimynystėje, ekumeninės pamaldos vyks sausio 17 d., 3 val. popiet. Visi kviečiami gausiai dalyvauti ir pasimelsti už krikščionių vienybę visame pasaulyje.

New Yorko Lietuvių Atletų klubo metinis narių susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 22 d., Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Pradžia 7 val. vak. Bus peržiūrėta pereinamųjų metų veikla, numatomos gairės ateičiai ir renkama valdyba. Bus galima siūlyti naujus planus, pateikti skundus. Visi klubo nariai ir sportuojančio jaunimo tėveliai maloniai kviečiami dalyvauti.

dosnią auką, atsiųsdamas 200 dol. čekį. Nuolatiniams mūsų spaudos stiprintojai nuoširdžiai dėkojame.

Laima Šileikytė-Hood, NYC, NY, kaip kasmet, taip ir šiemet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią nuolatinę paramą mūsų spaudai.

Dr. Juozas Kazickas, New York City, NY, kasmet paremdavo mūsų spaudą didesne auką, bet šiemet apmokėjo už dvi prenumeratas, atsiųsdamas 200 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką "Darbininko" išlaikymui.

4,300 jaunuolių iš Lietuvos dalyvavo Jaunimo susitelkime Milane

1998 m. gruodžio 28 d. vakare Milane, Italijoje, prasidėjo 21-sis Jaunimo maldos ir susitelkimo susitikimas, į kurį iš visos Europos ir Šventosios Žemės suvažiuavo daugiau kaip 80,000 jaunuimų, tarp jų apie 4,300 iš Lietuvos. Taizė tarpkonfesinės bendruomenės surengtų jaunimo maldos ir susitelkimo dienų dalyvių telegrama pasveikino popiežius Jonas Paulius II. Šventojo Tėvo vardu telegramą pasiuntęs Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano pažymėjo, kad susitikimui parengta tema, paskutiniai Jėzaus nuo kryžiaus pasakyti žodžiai: "Tėve, į Tavo rankas atiduodu savo dvasią", yra giliai reikšmingi, ypač dabar, kai Bažnyčia yra ižengusi į paskutiniuosius tiesioginio pasirengimo Didžiajam jubiliejui metus, skirtus Dievui Tėvui. "Jėzaus nuo kryžiaus ištarti žodžiai kiekvieną mūsų kviečia pilnutinai pasitikėti Dievo Tėvo meile, per kurią visiems yra suteikta gyvybės dovana" - pažymėjo Jonas Paulius II. Taizė bendruomenės surengtas susitikimas tęsėsi keturias dienas - iki gruodžio 31 d. Viena skaitlingiausių tautinių grupių susitikime buvo iš Lietuvos, užimanti ketvirtą vietą po italų, lenkų ir vokiečių. Skaičiuojama, kad italų jaunimas Taizė susitikime pirmavo su 40,000 atstovų. Antroje vietoje apie 36,000 lenkų, trečioje - apie 4,700 vokiečių. Lietuvių dalyvavo apie 4,300. Toliau mažesniu dalyvių skaičiumi sekė kroatai, prancūzai, rumunai, slovėnai, estai, kurių buvo 1,300, ukrainiečiai, apie 1,100 latvių, čekai ir kt.

Šie skaičiai rodo, kad Taizė bendruomenės metinis renginys yra tapęs vienu populiariausių religinių jaunimo susitikimų Europoje. Tai patvirtino susitikimo dalyviams pasiūsti religijų vadovų sveikinimai. Šaskrydį

sveikino, be popiežiaus: Konstantinopolio patriarchas Baltramiejus I, Rusų ortodoksų patriarchas Aleksijus II, Anglikonų primas Canterbury arkivyskupas Carey. Reikšmingas buvo Jungtinių Tautų Organizacijos gen. sekretoriaus Kofi Annan šaskrydžio dalyviams pasiūstas sveikinimas, kuriame jis atkreipia dėmesį į tai, kad susitikimas ir jį paskatinusi tikėjimo dvasia yra ypatingas reiškinys. Mūsų amžiuje, kai atstūmimas, nepastovumas ir abejingumas visame pasaulyje skleidžia savo neigiamas pasekmes, jūsų renginys yra vilties dvelksmas žmonijos ateičiai, - rašo Jungtinių Tautų vadovas. Milano arkivyskupas kardinolas Carlo Maria Martini,

kuris su Taizė bendruomenės steigėju ir vadovu broliu Roger uždarė susitikimą Naujųjų Metų išvakarėse, pasveikino visus dalyvių, dėkojo Taizė bendruomenėi, kad susitikimui pasirinko Milaną. Praeityje tarpkonfesiniai jaunimo susitikimai vyko Vienoje, Stuttgarte, Paryžiuje, Prahoje, Romoje ir Londone. Tai tarsi ilgos maldingos kelionės stotys, į kurių gretas dabar įsijungė ir Milanas. "Džiaugiamės, - rašo savo sveikinimo žodyje Milano arkivyskupas kardinolas Martini, - nes Taizė reiškia susitaikymą, santarvę ir bendrystę. Taizė bendruomenės rengiami jaunimo susitikimai yra suskilusių krikščionių ir pasidalijusių tautų susitaikymo ženklas".

Dzūkija

V. Kapočiaus nuotr.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiai stiprinti ir atsilyginti už įvairius patarnavimus.

Po 45 dol.: Ona Dovydaitytė, Thompson, CT.

Po 40 dol.: Lijolė Židonis, New Haven, CT; A. Januska, Milton, MA; P. A. Shokalis, Plymouth, MA; Juozas Giedraitis, E. Northport, NY; Genevieve Meiliūnas, NYC, NY; Tadas ir Renata Alinskas, Ridgewood, NY; A. Bukys, Willowick, OH.

Po 35 dol.: Sofia Sližys, Little Rock, CA; Jonas ir Violeta Pranckus, Bellerose, NY.

Po 30 dol.: Stase Prekeris, San Jose, CA; Ed. Radionovas, W. Hartford, CT; Kun. M. Kirkilas, St. Petersburg, FL; Ad. Sabaitis, Brockton, MA; Ch. Satekewich, Needham, MA; U. Maceikoniš, Elizabeth, NJ; Dr. Marija T. Zemaitis, Leonia, NJ; J. Andrulaitis, Brooklyn, NY; Birutė Paprockienė, Flushing, NY; Raym. Kaz-

las, Hollis Hills, NY; Aldona Mac-kevicus, Kew Garden Hills, NY; A. Kepalas, Levittown, NY; Zivile Ratas, Merrick, NY; Ed. T. Senken, Shelter Island, NY; Petrė Dubauskas, Woodhaven, NY; Vida Jankauskienė, Woodhaven, NY.

Po 25 dol.: Al Jaras, Meriden, CT; P. Elvis, Morganville, NJ; Dr. Konstancija Šimaitienė, Forest Hills Garden, NY; Sofija Kulys, Woodhaven, NY; Eleonora Aleliunas, Pittsburgh, PA.

Po 20 dol.: Tėv. Juvenalis Liauba, OFM, Hamilton, ONT, Canada; Stan Aizinas, Foster City, CA; Alf. Kontvis, Westminster, CA; S. B. Zabulis, Manchester, CT; B. Vilcinskas, New Britain, CT; Lola Pilis, Noank, CT; J. Stapulionis, Waterbury, CT; Elena Sakas-Sluder, Littleton, CT; A. Aukstikalnis, Hobe Sound, FL; J. R. Mikaila, Seminole, FL; V. Biknevičius, Seminole, FL; S. Vaškys, St. Pete Beach, FL; Kun. M. Čyvas, St. Pete

Beach, FL; Eva Skudzinskas, Baltimore, MD; Cecilia M. Zitkus, Baltimore, MD; Ant. Draz-dys, Mariottsville, MD; H. Čepas, Medford, MD; Milda Brandtneris, Avon, MA; Kun. A. C. Abracinskas, Brockton, MA; S. Jurgelevicius-Grieze, Dudley, MA; Irene Juodaitis, Holden, MA; Pr. Simkus, Quincy, MA; P. P. Molis, Shrewsbury, MA; E. Uzpurvis, North Easton, MA; Mrs. J. Serafinas, Elizabeth, NJ; Vikt. Jokubaitis, Toms River, NJ; V. Matycas, Warren, NJ; Mary Kulis, Whiting, NJ; Danutė Pluskytė, Brooklyn, NY; Aug. Rackauskas, Brooklyn, NY;

(bus daugiau)

Kiekviena auką yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išeivijoje priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

Kerpu, šukuoju, daran cheminius ir pusmetinius sušukavimus. Moterims, vyrams ir vaikams. Dirbu savo ar klientams pageidaujant jų namuose. Kainos žemesnės už amerikietiškas kainas. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th Street, Woodhaven, NY. Tel. (718) 805-3612. (sk.)

Moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti senyvo amžiaus žmones, pagelbėti namų ruošoje. Nori gyventi šeimose Hartford, CT, apylinkėse. Skambinti po 6 val. vak. tel. (860) 232-6586. (sk.)

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/ CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokeskis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS - Express Service garantuotai ir patikimai patarnauja sekančiuose reikaluose:

****Padeda keisti visas J1, B1-B2 ir F1;**

****Padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;**

****Employment Authorization;**

****Padeda keisti mokyklą išlaikant statusą;**

****Paruošia visus dokumentus studentų, svečių ir biznio iškvičiamams (per 3 dienas);**

****Padeda atidaryti sąskaitą banke;**

****Padeda gauti reikiamą statusą;**

****Tvarko visus kitus dokumentus;**

****Daro vertimus.**

TEL: (212) 725-8807 (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoja pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kaina pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aido" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aido" įgaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Gražina ir Mamertas Erciai, Little Neck, NY - 30 dol. Stase Kaselis, Cincinnati, OH - 25 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auką Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kad visi kalėdiniai siuntiniai Lietuvoje gauti ir išdalinti gavėjams. Į Brooklyną "Vilties" atstovai atvyks š. m. sausio 30 d. ir nuo 12 val. iki 3 val. popiet priims siuntinius Kultūros Židinio kieme buv. spaustuvės patalpose. Konteineris išsiunčiamas š. m. vasario 1 d. Brooklyne mūsų atstovas - **Algis Jankauskas**, tel. (718) 849-2260.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims sausio 23 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervejami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

DĖKOJAME

Anne Milukas-Treinis, Richmod Hill, NY, apmokėjo ne tik savo, bet ir dar vieną prenumeratą, atsiųsdamas 130 dol. čekį. Nuolatinei dosniai mūsų rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Bronius Garunkštis, Rego Park, NY, atnaujindamas prenumeratą, užmokėjo dar už kitas tris prenumeratas ir pridėjo